

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu za rok 2025

Łowicz, marzec 2026 r.

Spis treści

Wstęp.....	2
1. Wydział Wsparcia Organizacyjnego	2
1.1. Dział Administracyjno – Kadrowy	3
1.1.1. Struktura organizacyjna i zatrudnienie	3
1.1.2. Szkolenia i kursy	5
1.2. Dział Księgowości	6
1.3. Dział Świadczeń.....	9
1.3.1. Świadczenia rodzinne.....	9
1.3.2. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	13
1.3.3. Dodatki osłonowe – Bon ciepłowniczy	13
1.3.4. Fundusz alimentacyjny	14
2. Wydział Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny	16
2.1. Dział Pomocy Środowiskowej.....	17
2.1.1. Program „Posiłek w szkole i w domu”	20
2.1.2. Praca socjalna i zadania pracowników socjalnych.....	20
2.1.3. Mieszkania wspomagane.....	23
2.1.4. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.....	23
2.1.5. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.....	27
2.1.6. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	28
2.1.7. Program „Opieka 75 +” na rok 2025	29
2.1.8. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	30
2.1.9. Domy pomocy społecznej	31
2.1.10. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 Podprogram 2024 33	
2.1.11. Asysta rodzinna.....	33
2.1.12. Wsparcie psychologiczne	36
2.1.13. Przeciwdziałanie przemocy domowej.....	39
2.2. Noclegownia	43
2.3. Klub Seniora.....	44
3. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.....	48
4. Podsumowanie.....	48
Spis tabel i wykresów:.....	51

Wstęp

Obowiązek sporządzania sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu wynika z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.), zgodnie z którym kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Celem niniejszego sprawozdania jest przedstawienie zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu w roku 2025.

Sprawozdanie to ma również na celu ocenę efektywności podejmowanych działań oraz wskazanie obszarów wymagających dalszego rozwoju, aby jak najlepiej odpowiadać na potrzeby mieszkańców miasta.

W sprawozdaniu ujęto zadania i strukturę organizacyjną Ośrodka, formy wsparcia w odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz wydatki finansowe na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu systematycznie poszerza swoją działalność, podejmuje nowe inicjatywy poszukując skutecznych sposobów rozwiązywania problemów społecznych. Realizuje programy „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, „Opieka wytchnieniowa”, „Korpus Wsparcia Seniorów” oraz „Opieka 75+”, które pozwalają na włączenie nowych, dodatkowych form wsparcia. Współpracuje z wieloma instytucjami, organizacjami pozarządowymi i lokalną społecznością. Realizując zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ma na celu dążenie do poprawy jakości życia słabszych społecznie i ekonomicznie mieszkańców miasta, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i kryzysy, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin, bezpieczeństwo oraz właściwy rozwój i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie patologiom i wykluczeniu społecznemu mieszkańców miasta.

1. Wydział Wsparcia Organizacyjnego

Do zadań Wydziału Wsparcia Organizacyjnego należy w szczególności:

- składanie zapotrzebowania na środki finansowe,
- prowadzenie sprawozdawczości,
- wydawanie decyzji i zaświadczeń z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- obsługa kadrowa,
- obsługa administracyjna,
- obsługa księgowość,
- inicjowanie działań, form i metod usprawniających pracę Ośrodka,
- opracowywanie projektów uchwał, wewnętrznych przepisów (regulaminów, zarządzeń oraz procedur),
- przeprowadzanie zamówień publicznych,
- kontrola zarządcza,
- obsługa kancelaryjna i archiwizacyjna.

1.1. Dział Administracyjno – Kadrowy

1.1.1. Struktura organizacyjna i zatrudnienie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu jest jednostką organizacyjną Miasta Łowicza powołaną Uchwałą Nr X/58/90 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 30 stycznia 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu.

Ośrodek działał w oparciu o Statut nadany Uchwałą Nr XXXII/217/2016 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 listopada 2016 r., który określa w szczególności podstawy prawne i przedmiot działania jednostki.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym, który został zatwierdzony Zarządzeniem Nr 288/2025 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 1 sierpnia 2025 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, Ośrodek realizuje swoje zadania statutowe za pomocą wydziałów, działów, komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk.

Wykres 1: Schemat organizacyjny

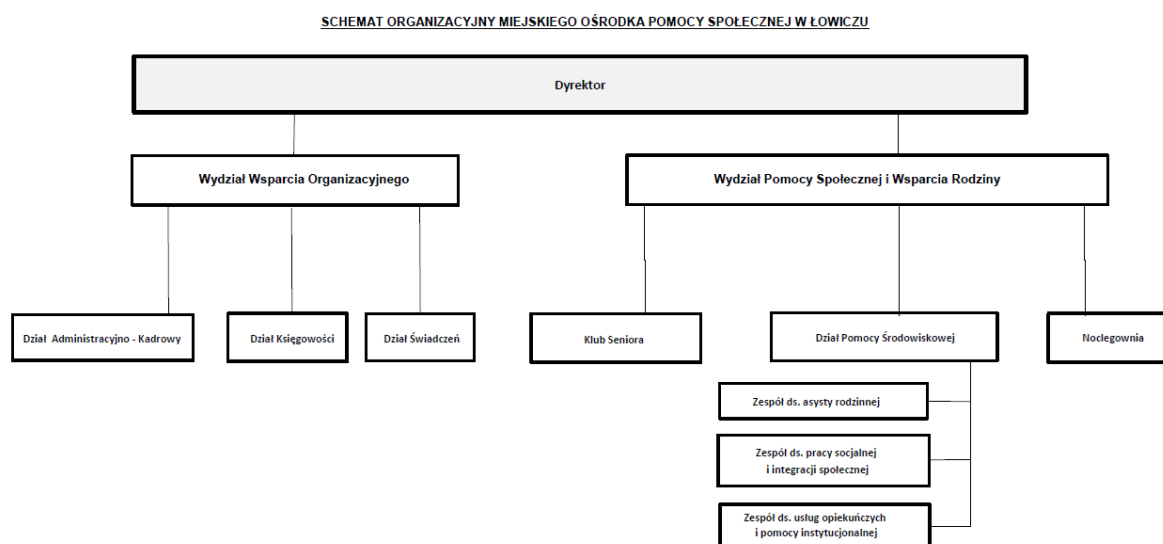

Tabela 1: Struktura organizacyjna MOPS oraz stan zatrudnienia na dzień 31.12.2025 r.

Komórki organizacyjne	Stanowisko	Liczba osób	Liczba etatów
Dyrektor	Dyrektor	1	1
Wydział Wsparcia Organizacyjnego	Naczelnik	0	0
Dział Administracyjno – Kadrowy	Kierownik	1	1
	Starszy inspektor	3	2,50
	Kierowca	1	1
	Sprzątaczką	1	0,50
Dział Księgowości	Główny Księgowy	1	1
	Starszy inspektor	2	1,75

Dział Świadczeń	Kierownik Starszy inspektor Inspektor	1 2 2	1 2 2
Wydział Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny	Naczelnik	1	1
Dział Pomocy Środowiskowej	Kierownik Specjalista pracy socjalnej Starszy pracownik socjalny Asystent rodziny Opiekunki środowiskowe Starszy inspektor Psycholog	1 3 12 2 2 1 1	1 3 12 2 2 1 0,75
Klub Seniora	Opiekun	1	0,75
Noclegownia	Opiekun	5	4,50
		44	41,75

Na dzień 31 grudnia 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu zatrudniał na umowę o pracę 44 osoby na 41,75 etatu.

W 2025 r. w Ośrodku pracowało 70 osób na umowę zlecenie, które nie były pracownikami MOPS (na dzień 31.12.2025 r. umowy zlecenie wykonywało 56 osób, jako asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, opiekun w ramach opieki wychnieniowej oraz opiekun w ramach usług sąsiedzkich).

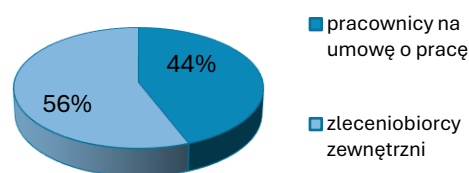
Ponadto w 2025 r. Ośrodek podpisał umowy zlecenie z 17 pracownikami MOPS na wykonywanie zadań z zakresu: specjalistyczne usługi opiekuńcze, opieka wychnieniowa oraz asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością. W ramach umów zlecenie w MOPS pracowało 5 Ukrainek.

MOPS rokrocznie sięga po zatrudnienie subsydiowane na podstawie zawieranych umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Łowiczu. W 2025 r. zatrudniona była 1 osoba na stanowisku pracownik biurowy skierowana przez PUP, która miała możliwość odbycia stażu w zawodzie: pracownik biurowy.

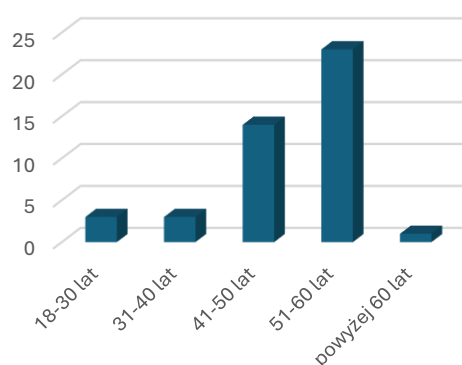
Średnia wieku pracowników zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu wynosi 50,43 lata.

W przypadku pracowników socjalnych, specjalistów pracy socjalnej średnia wieku wynosi 54,73 lata. Najmłodszy pracownik ma 49 lat a najstarszy 65 lat. Jednocześnie od wielu lat wśród osób młodych nie ma zainteresowania pracą w tym zawodzie.

Wykres 2: Struktura zatrudnienia na dzień 31.12.2025 r.

Wykres 3: Pracownicy według wieku na dzień 31.12.2025 r.

Wykres 4: Średnia wieku pracowników na dzień 31.12.2025 r.

1.1.2. Szkolenia i kursy

Tabela 2: Wykaz szkoleń i kursów na dzień 31.12.2025 r.

L.p.	Nazwa szkolenia	Ilość osób
1.	Audyt dokumentacji pracowniczej	1
2.	Superwizja – rodzina dotknięta przemocą (studium przypadku)	15
3.	Prawo pracy w jednostkach pomocy społecznej	2
4.	Ochrona danych osobowych z elementami cyberbezpieczeństwa	27
5.	Księgowość i sprawozdawczość budżetowa za pierwsze półrocze 2025 - RB27 I RB27S A RBN, RB28 I RB28S A RBZ, RB27ZZ A RBZN	1
6.	Tworzenie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji zorganizowanym przez RCPS w Łodzi	2
7.	„Akademia samorządowca” zorganizowany przez RCPS	3
8.	Dyrektywa o jawności wynagrodzeń a RODO – jak właściwie wdrożyć przepisy dyrektywy 2023/970 w organizacji nienaruszając zasad ochrony danych osobowych?	1
9.	Szkolenie z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla kadry w urzędach obsługujących organy ochrony ludności oraz w innych urzędach, jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego i organach jednostek pomocniczych gminy	1
10	Rola, uprawnienia i obowiązki pracowników oświaty w przypadku ujawnienia dziecka krzywdzonego wynikające z Ustawy z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy – kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Ustawa „Lex Kamilek”), ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków w systemie przeciwdziałania przemocy domowej i procedurze Niebieskie Karty”	8
11	Zarządzanie zespołem dla kadr organizujących usługi społeczne	1
12	Szkolenie zasadnicze z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej	42
13	Specjalista ds. kadr i płac (kod według klasyfikacji zawodu 242307 i 242310)	1
14	Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	1

1.2. Dział Księgowości

Tabela 3: Wykonanie budżetu MOPS za rok 2025

Rozdział	Nazwa zadania	Plan 2025	Wykonanie 2025 środki rządowe	Wykonanie 2025 środki własne	Razem 2025	Wykonanie 2024 środki rządowe	Wykonanie 2024 środki własne	Razem 2024	Realizacja planu % 2024	stosunek 2025/2024	Udział środków własnych Gminy	Udział środków rządowych
1	2	3	4	5	6	4	5	9	10	11	12	13
85153	Zwalczanie narkomanii	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	58 211,45	58 211,45	0,00%	0,00	100,00%	
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	385 775,00	385 775,00	0,00%	0,00	100,00%	
85195	Ochrona zdrowia - pozostała działalność §2010	419,00	419,00	0,00	419,00	1 060,00	0,00	1 060,00	100,00%	2,53		100,00%
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	97 492,00	0,00	97 491,44	97 491,44	0,00	69 867,47	69 867,47	100,00%	0,72	100,00%	
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	6 000,00	6 000,00	0,00	6 000,00	6 000,00	0,00	6 000,00	100,00%	1,00		100,00%
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	104 858,00	103 604,30	0,00	103 604,30	73 126,99	0,00	73 126,99	98,80%	0,71		100,00%
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	386 581,00	370 611,34	0,00	370 611,34	337 220,49	0,00	337 220,49	95,87%	0,91		100,00%
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	2 764 533,00	0,00	2 214 045,78	2 214 045,78	0,00	2 501 006,10	2 501 006,10	80,09%	1,13	100,00%	
85215	Bon energetyczny	1 256,82	1 256,82	2 001,34	3 258,16	0,00	2 001,34	2 001,34	259,24%	0,61	100,00%	
85216	Zasiłki stałe	1 240 092,00	1 210 148,55	0,00	1 210 148,55	868 522,73	0,00	868 522,73	97,59%	0,00		100,00%
85219	Ośrodki pomocy społecznej- (§2010) opiekun prawny	12 017,00	11 941,66	0,00	11 941,66	16 681,36	0,00	16 681,36	99,37%	1,40		100,00%
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej - (§ 2030) – dodatek Motywacyjny	519 000,00	511 128,35	0,00	511 128,35	254 596,53	0,00	254 596,53	98,48%	0,50		100,00%
85219	Ośrodki pomocy społecznej- (§2030)	567 616,00	567 616,00	0,00	567 616,00	580 483,00	0,00	580 483,00	100,00%	1,02	88,00%	12,00%
85219	Ośrodki pomocy społecznej	4 094 697,00	0,00	4 018 826,78	4 018 826,78	0,00	3 813 211,10	3 813 211,10	98,15%	0,95		
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	13 278,00	0,00	5 989,96	5 989,96	0,00	27 084,92	27 084,92	45,11%	4,52	100,00%	
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (§2010)	2 397,00	2 157,00	0,00	2 157,00	2 638,75	0,00	2 638,75	89,99%	1,22		100,00%
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze " 75+ "	41 650,80	41 650,80	0,00	41 650,80	41 293,20	0,00	41 293,20	100,00%	0,99		100,00%
85228	Usługi opiekuńcze	324 344,20	0,00	319 908,88	319 908,88	0,00	218 478,00	218 478,00	98,63%	0,68	100,00%	
85228	Korpus Wsparcia Seniorów - Moduł I	58 560,00	50 215,20	0,00	50 215,20	78 717,46	0,00	78 717,46	85,75%	1,57	65,00%	35,00%
85228	Korpus Wsparcia Seniorów - Moduł I	36 600,00	0,00	27 162,96	27 162,96	0,00	17 775,38	17 775,38	74,22%	0,65		
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	407 542,00	378 565,00	0,00	378 565,00	348 959,10	0,00	348 959,10	92,89%	0,92	20,00%	80,00%
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	100 000,00	0,00	94 642,00	94 642,00	0,00	87 240,00	87 240,00	94,64%	0,92		
85295	Korpus Wsparcia Seniorów - Moduł II	64 000,00	20 906,43	0,00	20 906,43	106 958,62	0,00	106 958,62	32,67%	5,12	25,00%	75,00%
85295	Korpus Wsparcia Seniorów - Moduł II	15 867,00	0,00	6 822,09	6 822,09	0,00	28 784,45	28 784,45	43,00%	4,22		
85295	Dodatek osłonowy	10 349,22	10 349,22	0,00	10 349,22	393 681,53	0,00	393 681,53	100,00%	38,04		100,00%
85395	Pozostała działalność - Klub Seniora " Radość"	45 000,00	0,00	44 198,32	44 198,32	0,00	42 636,06	42 636,06	98,22%	0,96	100,00%	
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym §2030	135 000,00	87 380,00	0,00	87 380,00	80 317,00	0,00	80 317,00	64,73%	0,92	20,00%	80,00%
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	30 000,00	0,00	21 847,00	21 847,00	0,00	20 100,00	20 100,00	72,82%	0,92		
85502	Świadczenie wychowawcze 500+ (§2060)	6 906,00	6 899,33	0,00	6 899,33	7 677,50	0,00	7 677,50	99,90%	1,11		100,00%

85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10 171 020,00	10 161 973,87	0,00	10 161 973,87	9 439 374,43	0,00	9 439 374,43	99,91%	0,93		100,00%
85502	świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	222 500,00	0,00	152 872,20	152 872,20	0,00	288 257,60	288 257,60	68,71%	1,89	100,00%	
85504	Wspieranie rodziny - Asystent rodziny	185 430,00	0,00	185 366,77	185 366,77	0,00	180 999,67	180 999,67	99,97%	0,98	100,00%	
85504	Wspieranie rodziny - Asystent rodziny - dodatek 1000zł)	28 377,38	28 377,38	0,00	28 377,38	13 680,23	0,00	13 680,23	100,00%	0,48		100,00%
85504	Wspieranie rodziny - Asystent rodziny (ref. 30% i dod. 200 zł)	46 661,40	46 664,10	0,00	46 664,10	40 762,04	0,00	40 762,04	100,01%	0,87		100,00%
85508	Rodziny zastępcze	650 000,00	0,00	642 102,02	642 102,02	0,00	585 825,43	585 825,43	98,78%	0,91	100,00%	
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	212 684,00	207 362,91	0,00	207 362,91	207 710,70	0,00	207 710,70	97,50%	1,00		100,00%
85595	Aktywna Rodzina	0,00	0,00	0,00	0,00	35 925,14	0,00	35 925,14				100,00%
	SUMA	22 602 728,82	13 825 227,26	7 833 277,54	21 658 504,80	12 935 386,80	8 327 253,97	21 262 640,77	95,82%	0,98		

Tabela 4: Finansowanie ze źródeł zewnętrznych MOPS za rok 2025

Nazwa zadania	Rozdział	Plan 2025	Wykonanie 2025	Realizacja planu	Plan 2024	Wykonanie 2024	Wykonanie 2023	Realizacja planu
1	2	3	4	5	3	4	8	9
Opieka wychnieniowa	85326	624 427,44	611 272,41	97,89%	532 990,80	461 660,32	282 064,58	86,62%
Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	85326	1 384 515,27	1 347 042,04	97,29%	1 325 395,45	1 279 306,21	685 533,93	96,52%
SUMA		2 131 502,71	2 029 436,08	95,21%	1 929 507,88	1 926 642,61	967 598,51	99,85%

Tabela 5: Finansowanie ze źródeł zewnętrznych MOPS za rok 2025

Nazwa zadania		Rozdział	Źródło finansowania	Plan 2025	Wykonanie 2025	Realizacja planu
1		2	3	4	5	
1	Świadczenia rodzinne środki z Funduszu Pomocy na realizację art. 26 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	85231	Fundusz Pomocy Ukrainy	77 690,00	77 339,28	99,55%
2	Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży przyznanego na podstawie art.. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy Ukrainie w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa , Dz . U. poz. 583	85231	Fundusz Pomocy Ukrainy	4 692,00	3 768,00	80,31%
3	Zasilek stały inne świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) (w oparciu o art.. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz. U. poz. 583, z późn. zm)	85231	Fundusz Pomocy Ukrainy	12 303,00	12 301,38	99,99%
4	Zasilek okresowy inne świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) (w oparciu o art.. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz. U. poz. 583, z późn. zm)	85231	Fundusz Pomocy Ukrainie	2 711,00	1 710,47	63,09%
5	Zasilek celowy inne świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) (w oparciu o art.. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz. U. poz. 583, z późn. zm)	85231	Fundusz Pomocy Ukrainie	5 250,00	4 750,00	90,48%
6	Stypendia inne świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) (w oparciu o art.. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz. U. poz. 583, z późn. zm)	85231	Fundusz Pomocy Ukrainie	5 476,00	992,00	18,12%
SUMA				108 122,00	100 861,13	

1.3. Dział Świadczeń

1.3.1. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych, określony w Ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ma charakter sformalizowany, oparty na konstrukcji udokumentowanych uprawnień rodziców o przyznanie świadczeń pieniężnych. Został on skierowany do rodzin, w których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674,00 zł a w przypadku rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne – 764,00 zł.

Tabela 6: Rodzaj i wysokość świadczeń rodzinnych wypłacanych w 2025 r.

Lp.	Świadczenie	Wysokość świadczenia
1.	Zasiłek rodzinny	- 95 zł na dziecko w wieku do 5 lat - 124 zł na dziecko w wieku 5-18 lat - 135 zł na dziecko w wieku 18-24 lata
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	
2.1	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	- 400 zł miesięcznie
2.2.	Urodzenia dziecka	- 1.000 zł jednorazowo na dziecko
2.3	Samotnego wychowywania dziecka	- 193 zł miesięcznie, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci - w przypadku dziecka niepełnosprawnego kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160 zł na wszystkie dzieci
2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	- 90 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat - 110 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 lat
2.5.	Rozpoczęcia roku szkolnego	-100 zł jednorazowo na każde uczące się w szkole dziecko
2.6	Dojazdu do szkoły	- 69 zł w okresie od IX do VI następnego roku
2.7.	Zamieszkania w miejscowości, w której znajduje się szkoła	- 113 zł w okresie od IX do VI następnego roku
2.8.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	- 95 zł miesięcznie na trzecie i każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego
3.	Świadczenia opiekuńcze	
3.1.	Zasiłek pielęgnacyjny	- 215,84 zł miesięcznie
3.2	Świadczenie pielęgnacyjne	- 3.287 zł miesięcznie
3.3.	Nowe świadczenie pielęgnacyjne	- 3.287 zł miesięcznie
3.4	Specjalny zasiłek opiekuńczy	- 620 zł miesięcznie

4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	- 1.000 zł jednorazowo
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, "becikowe łowickie" (art. 22a ustawy)	- 1.000 zł jednorazowo
6.	Jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	- 4.000 zł jednorazowo
7.	Świadczenie rodzicielskie	- 1.000 zł przez 52 tygodnie

Tabela 7: Wydatki na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki 2025 (zł)	Wydatki 2024 (zł)	Liczba świadczeń 2025	Liczba świadczeń 2024	Wydatki 25/24
1.	zasiłki rodzinne	452 431,66	607 355,59	4 006	5 401	0,74
2.	dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	210 399,66	297 070,17	2 184	2 892	0,71
2.1	urodzenia dziecka	6 108,02	9 525,24	8	27	0,64
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	8 059,00	27 363,24	22	74	0,29
2.3	samotnego wychowywania dziecka	42 472,18	52 895,86	212	271	0,80
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	44 822,29	66 146,35	427	649	0,68
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	24 110,42	33 421,92	569	682	0,72
2.6	podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	2 673,53	3 128,65	45	48	0,85
2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	82 154,22	104 588,91	901	1141	0,79
3.	zasiłek pielęgnacyjny	1 187 768,20	1 230 287,28	5 503	5700	0,97
4.	świadczenie pielęgnacyjne	3 711 023,00	3 897 290,10	1 129	1306	0,95
5.	nowe świadczenie pielęgnacyjne	2 327 112,00	1 075 680,00	658	341	2,16
6.	specjalny zasiłek opiekuńczy	13 640,00	15 500,00	22	25	0,88
7.	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	37 000,00	61 000,00	37	61	0,61

8.	razem świadczenia rodzinne (od w.1 do w.7)	7 939 374,52	7 184 183,14	13 539	15 726	1,11
9.	Świadczenie rodzicielskie	270 441,50	369 878,56	295	404	0,73
10.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	8 000,00	4 000,00	2	1	2,00
11.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpiecz. społecznego za osoby otrzymujące świadczenia opiekuńcze	739 603,00	760 861,75	842	1031	0,97
12.	świadczenia z funduszu alimentacyjnego	907 799,85	846 780,71	1 566	1888	1,07
13.	Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia rodzicielskiego, ustawy „Za Życiem”	296 755,00	273 670,27	-	-	1,08
14.	razem wydatki w rozdziale 85502 (od w. 8 do w. 13)	10 161 973,87	9 439 374,43	16 244	19 050	1,08

W 2025 r. podobnie jak w roku ubiegłym znacznie zmniejszyła się liczba osób korzystających z zasiłków rodzinnych, na co niewątpliwie ma wpływ niezmiennie od 10 lat kryterium dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń. W 2025 r. zasiłki rodzinne otrzymało 445 dzieci, dla porównania w 2024 r. było to 602 dzieci.

Zwiększyła się natomiast liczba osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego przyznawanego na niepełnosprawne dzieci. W styczniu 2024 r. zmieniły się zasady przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, Ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, wprowadzono nowe świadczenie pielęgnacyjne, przysługujące wyłącznie na dzieci do 18 roku życia, bez konieczności rezygnowania z aktywności zawodowej przez osoby sprawujące opiekę.

W 2025 r. świadczenie zostało wypłacone na 52 niepełnosprawnych dzieci.

W 2024 roku świadczenie otrzymało 42 niepełnosprawnych dzieci.

Ustawą z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, wprowadzono nowe przepisy określające możliwość wydłużania ważności orzeczeń o niepełnosprawności albo orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. przedłużono 113 decyzji na świadczenia uzależnione od niepełnosprawności tj. na zasiłek pielęgnacyjny 72 decyzje, na świadczenie pielęgnacyjne 36 decyzji, na dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego 5 decyzji. W roku ubiegłym w okresie od 1 października do 31 grudnia przedłużono łącznie 11 decyzji na świadczenia uzależnione od niepełnosprawności.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu wypłaca na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 26 października 2006 r. Nr LXIII/385/2006 jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, o której mowa w art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W 2025 r. wypłacono 99 zapomóg, jest to znaczny spadek w porównaniu do 2024 r., kiedy wypłacono 123 zapomogi.

Na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu przyznaje i wypłaca świadczenia rodzinne.

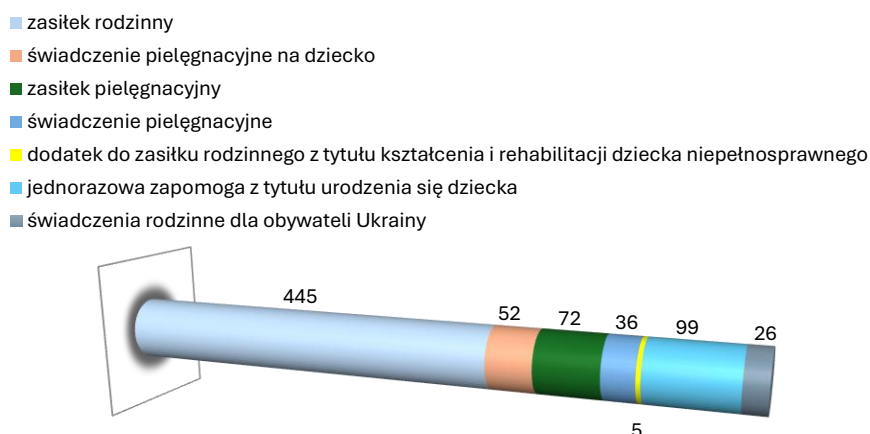
Warunki przyznawania świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy są takie same jak dla obywateli Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2025 r. wypłacono obywatelom Ukrainy świadczenia rodzinne dla 26 dzieci na łączną kwotę 75.153,28 zł.

Tabela 8: Wydatki na świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

Rok	Zasiłek rodzinny	Dodatki do zasiłku rodzinnego	Zasiłek pielęgnacyjny	Świadczenie rodzicielskie	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka
2024	45 143,00	11 020,00	5 828,00	23 522,00	1 000,00
2025	29 888,00	6 881,00	6 691,04	29 693,24	2 000,00

Wykres 5: Ilość osób, którym przyznano świadczenia rodzinne w 2025 r

Obsługa interesantów korzystających ze świadczeń rodzinnych jest procesem dynamicznym, uzależnionym od zmiennych okoliczności życiowych wnioskodawców. Utrata pracy, zmiana miejsca zamieszkania czy urodzenie dziecka są okolicznościami powodującymi zmiany liczby świadczeniobiorców. Dodatkowo wszystkie zmiany sytuacji życiowej osób już uprawnionych, w stosunku do których wydano decyzje administracyjne, wywołują konieczność dokonania czynności zmierzających w kierunku zmiany decyzji, np. uzyskanie dochodu, rozwód, separacja, zawarcie związku małżeńskiego, śmierć małżonka, jak również zaprzestanie kontynuacji nauki przez dzieci w wieku powyżej 18 roku życia. Sytuacje te zgłaszane przez świadczeniobiorców skutkują weryfikacją decyzji w kierunku przyznania dodatkowych świadczeń, wstrzymania wypłaty zasiłków wcześniej przyznanych lub ustaleniem świadczeń nienależnie pobranych.

1.3.2. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Od 1 września 2010 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu przyznaje i wypłaca świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym, tj. stypendium szkolne i zasiłek szkolny.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego składa się w terminie od 1 do 15 września. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Od 1 stycznia 2025 r. kwota ta wynosi 823,00 zł w przypadku osoby w rodzinie. Miesięczna wysokość dochodu ustalana jest na zasadach określonych w art. 8 prawo do świadczeń pieniężnych ust. 3-13 ustawy o pomocy społecznej. Stypendium szkolne miesięczne nie może być niższe niż 80%, i wyższe niż 200 % kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych tj. 124,00 zł.

Zasiłek szkolny przysługuje uczniowi, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji, wyłącznie z powodu zdarzenia losowego np. powódź, pożar, wypadek komunikacyjny, nagła śmierć bliskich. Wniosek składa się w terminie 2 miesięcy od wystąpienia zdarzenia losowego. Zasiłek szkolny jest świadczeniem jednorazowym – pomocą nadzwyczajną.

Tabela 9: Wysokość stypendium szkolnego w zależności od dochodu na osobę w rodzinie

Dochód na osobę w rodzinie w 2025 r.	Kwota stypendium (miesięcznie)
od 0 zł do 411,49 zł	do 248,00 zł
od 411,50 zł do 534,94 zł	do 223,20 zł
od 534,95 zł do 658,39 zł	do 173,60 zł
od 658,40 zł do 823,00 zł	124,00 zł

W 2025 r. stypendia szkolne wypłacono 77 uczniom na łączną kwotę 104.727,00 zł (z tego: środki rządowe 83.780,00 zł oraz środki samorządowe w wysokości 20.947,00 zł), a także 9 zasiłków szkolnych na kwotę 4.500,00 zł (z tego: środki rządowe 3.600,00 zł oraz środki samorządowe w wysokości 900,00 zł).

Łącznie w 2025 r. wydano 109.227,00 zł.

Z roku na rok wydatki na tą formę pomocy maleją, w 2024 r wydano 100.417,00 zł.

W 2025 r. wypłacono również 1 stypendium szkolne dla obywatela Ukrainy w kwocie 992,00 zł ze środków Funduszu Pomocy dla Ukrainy.

1.3.3. Dodatki osłonowe – Bon ciepłowniczy

Na mocy Ustawy z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1302 z późn. zm.) wprowadzono bon ciepłowniczy będący jednorazowym świadczeniem, które miało na celu wsparcie gospodarstw domowych korzystających z ciepła systemowego za okres od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.

Bon przysługiwał jednoosobowym gospodarstwom domowym, w których dochód za rok 2024 nie przekroczył 3.272,69 zł (netto) oraz gospodarstwom wieloosobowym, w których dochód nie przekroczył 2.454,52 zł (netto) na osobę.

Bon przysługiwał również w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, w takich przypadkach kwota wypłaty była pomniejszona o kwotę przekroczenia kryterium.

Kwota dofinansowania została uzależniona od jednoskładnikowej ceny ciepła netto obowiązującej w rozliczeniu z odbiorcami w grupie taryfowej, do której został zakwalifikowany budynek. Bon ciepłowniczy nie przysługiwał, gdy jednoskładnikowa cena ciepła netto była niższa niż 170 zł/GJ, co wykluczyło część mieszkańców Miasta Łowicza z możliwości otrzymania wsparcia.

Do Ośrodka wpłynęło 623 wniosków o wypłatę bonu ciepłowniczego.

Wnioski o wypłatę bonu ciepłowniczego można było składać w okresie od 3 listopada 2025 r. do 15 grudnia 2025 r.

Wypłaty bonu ciepłowniczego rozpoczęły się w roku 2026 po otrzymaniu dotacji celowej.

1.3.4. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia może otrzymywać osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia przysługują do ukończenia przez osobę uprawnioną 25 lat jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej, a w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium dochodowego. Świadczenia przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209,00 zł. W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, przy ustalaniu prawa do świadczeń z FA stosowany jest tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę.”

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują do wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej jednak niż 1000 zł miesięcznie na dziecko.

Taka kwota obowiązuje od 1 października 2024 r. (wcześniej było 500,00 zł), stąd wydatki na wypłatę świadczeń z FA wzrosły w porównaniu do roku 2024 przy mniejszej liczbie osób uprawnionych.

Tabela 10: Realizacja świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego

Lp.	Wyszczególnienie	2024 r.	2025 r.
1.	Liczba rodzin, w których pobierane było świadczenie z FA	119	109
2.	Liczba osób uprawnionych, którym przysługiwało świadczenie	170	148
3.	Wydatki	846 780,71 zł	907 799,85 zł
4.	Koszty obsługi	25 403,00 zł	27 234,00 zł
5.	Wydatki z kosztami obsługi	872 183,71 zł	935 033,85 zł

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej. Do każdego dłużnika jest wysyłana informacja o przyznaniu świadczeń i obowiązku ich zwrotu oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej. Nakłada to na organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego obowiązek przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikom alimentacyjnym. Do każdego wniosku musi być załączona ostateczna decyzja przyznająca świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informacja o rozpoczęciu realizacji decyzji i terminach wypłat świadczeń. Kwoty wpłacone przez dłużników

rozliczane są zgodnie z kolejnością określoną w art. 1026 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, czyli w pierwszej kolejności spłacane są odsetki (dochód budżetu państwa), następnie należność główna dzielona w proporcji - 40% gmina wierzyciela, 60% budżet państwa.

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela i dłużnika zobowiązany jest do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych. Działania te obejmują przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i odebranie oświadczenia majątkowego od dłużnika, poinformowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika, wzajemną wymianę informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji między organami właściwymi dłużnika, wierzyciela i komornikiem. W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, odmowy zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy oraz odmowy podjęcia pracy, organ właściwy dłużnika:

- wydaje decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu Karnego,
- kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Tabela 11: Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2025

Lp.	Rodzaj działania	Liczba
1.	Otrzymane od organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego	37
2.	Przeprowadzone wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	27
3.	Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, w szczególności pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	42
4.	Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	7
5.	Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	8
6.	Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	16
7.	Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	11
8.	Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	5
9.	Złożenie wniosku do Prokuratury o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 ustawy - Kodeks Karny	12
10.	Skierowanie do starosty wniosku: - o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego - o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	7 6
11.	Informacja do organu właściwego wierzyciela o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego	37

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu jako organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia przekazuje do 4 biur informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniach dłużnika w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy lub gdy komornik nie prowadzi

egzekucji zamieszcza informację o zobowiązaniach w Krajowym Rejestrze Zadłużonych. Po przyznaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, gdy łączna wysokość powstałych zaległości alimentacyjnych stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych wysyłane są zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużnika. W 2025 r. MOPS w Łowiczu w związku z art. 209 § 3 Ustawy – Kodeks Karny wysłał 55 zawiadomień na Policję.

Problemem utrudniającym skuteczne działania jest fakt, iż część dłużników nie przebywa pod wskazanym adresem, nie posiada miejsca zameldowania. Wobec tych dłużników podejmowane są czynności zmierzające do ustalenia adresu: wystąpienie z pismem do Komornika Sądowego, Krajowego Rejestru Karnego, współpraca z Działem Pomocy Środowiskowej.

Wszystkie działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych mają na celu poprawę skuteczności egzekucji.

Tabela 12: Informacje na temat należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych

L.p.	Wyszczególnienie	2024 r.	2025 r.
1.	Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych na dzień 31 grudnia w tym:	1 5558 711,92 zł	1 5759 191,59 zł
	należności z tytułu wypłaty FA	1 4381 926,84 zł	1 4658 244,82 zł
	należności z tytułu wypłaty ZA	1 176 785,08 zł	1 100 946,77 zł
2.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z tego	296 588,64 zł	370 496,28 zł
2.1.	- przekazane na dochody budżetu państwa, w tym:	258 417,70 zł	319 305,06 zł
2.1.1.	- odsetki ustawowe za opóźnienie	199 422,50 zł	241 017,98 zł
2.2.	- przekazane na dochody własne gminy	38 170,94 zł	51 191,22 zł
3.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej w tym:	7 489,93 zł	22 744,93 zł
3.1	- przekazane na dochody własne gminy	3 744,96 zł	11 372,46 zł

W 2025 r. kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowią 40,81% wypłaconych w tym roku świadczeń. Jest to wzrost o 5,79 % w porównaniu do roku 2024 r.

2. Wydział Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny

Do zadań Wydziału Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny należy w szczególności:

- udzielanie świadczeń z pomocy społecznej,
- świadczenie pracy socjalnej,
- współpracując na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi,
- pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym oraz rodzinom tych osób,
- świadczenie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług sąsiedzkich,
- umieszczanie w domu pomocy społecznej osób, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych,
- wsparcie rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci,

- poradnictwo psychologiczne,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- przyznawanie tymczasowego miejsca schronienia osobom bezdomnym,
- prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób starszych.

2.1. Dział Pomocy Środowiskowej

Przesłanki udzielania świadczeń z pomocy społecznej

Podstawową przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej jest wystąpienie trudnej sytuacji życiowej, której nie są one w stanie przezwyciężyć, pomimo wykorzystania własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Pomoc społeczna ma charakter subsydiarny i jest udzielana wówczas, gdy osoba lub rodzina nie jest w stanie samodzielnie zabezpieczyć swoich podstawowych potrzeb życiowych.

Za trudną sytuację życiową uznaje się w szczególności wystąpienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium dochodowego określonego w art. 8 niniejszej ustawy.

W 2025 r. kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej nie mogło przekroczyć:

- 823,00 zł netto na osobę w rodzinie,
- 1.100,00 zł netto w przypadku osoby samotnie gospodarującej.

W przypadku ubiegania się o wsparcie w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” obowiązywało kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium określonego w ustawie o pomocy społecznej. Oznacza to, że pomoc w ramach Programu mogła zostać przyznana osobom i rodzinom, których dochód nie przekraczał:

- 1.646,00 zł netto na osobę w rodzinie,
- 2.200,00 zł netto w przypadku osoby samotnie gospodarującej.

W 2025 r. pomocą społeczną objęto 753 rodziny, w których łączna liczba osób wyniosła 1348. Klientami pomocy społecznej są osoby i rodziny, które z różnych przyczyn znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, a jej przezwyciężenie lub ograniczenie skutków wymaga zastosowania zróżnicowanych form wsparcia. Pomoc ta obejmuje zarówno świadczenia pieniężne, jak i pomoc w formie usług, kierowanie do ośrodków wsparcia, poradnictwo specjalistyczne, pogłębioną pracę socjalną oraz wsparcie asystenta rodziny.

Podstawowym narzędziem pracy socjalnej jest rodzinny wywiad środowiskowy, który umożliwia rozpoznanie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób ubiegających się o pomoc oraz zdiagnozowanie przyczyn ich trudnej sytuacji życiowej.

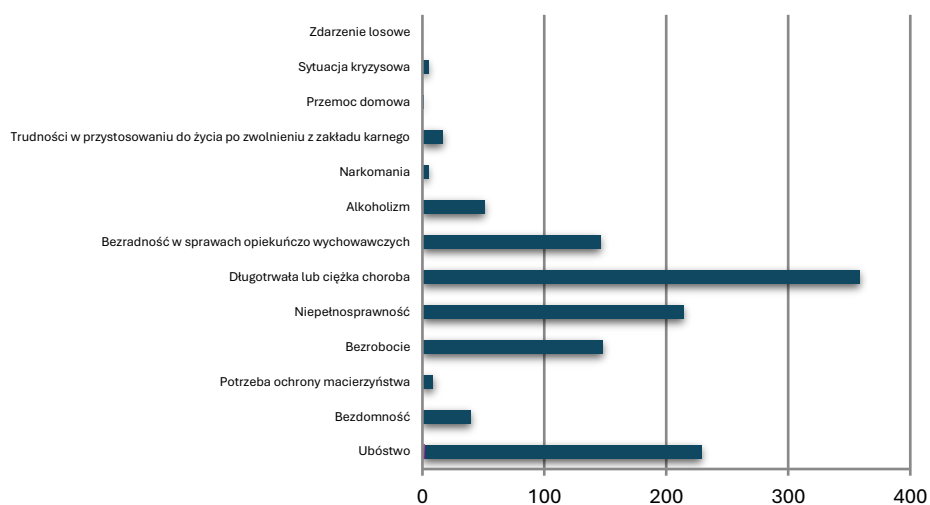
Poniżej w tabeli zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach kwalifikujących się do udzielenia pomocy. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumuje się.

Tabela przedstawia zdiagnozowane powody trudności życiowych rodzin uzasadniające przyznanie pomocy. Do głównych powodów trudnej sytuacji życiowej mających wpływ na przyznanie pomocy w 2025 r. znalazły się: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, oraz niepełnosprawność.

Tabela 13: Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2023 – 2025

Powód korzystania z pomocy społecznej	2023 r.		2024 r.		2025 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	304	589	262	439	227	372
Bezdomność	45	45	37	37	40	40
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	80	12	63	9	48
Bezrobocie	207	442	165	346	148	288
Niepełnosprawność	188	312	212	328	214	322
Długotrwała lub ciężka choroba	320	498	343	524	359	529
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w tym:	146	451	144	409	146	337
<i>rodziny niepełne</i>	46	132	38	113	30	85
<i>rodziny wielodzietne</i>	32	191	27	170	18	118
Alkoholizm	46	67	42	56	51	76
Narkomania	5	10	3	8	5	10
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	3	12	18	17	22
Przemoc domowa	4	19	3	13	1	9
Sytuacja kryzysowa	6	12	2	4	5	9
Zdarzenie losowe	3	8	1	2	0	0

Wykres 6: Powody korzystania z pomocy społecznej w 2025 r

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu w 2025 r. realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, obejmujące zarówno zadania własne gminy, jak i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym

W ramach zadań obowiązkowych Ośrodek:

- udzielił schronienia oraz zapewnił niezbędne ubranie osobom tego pozbawionym – 52 osobom (w tym 10 kobietom),
- przyznał i wypłacił zasiłki stałe – 121 osobom,
- przyznał i wypłacił zasiłki okresowe – 123 gospodarstwom domowym,
- przyznał i wypłacił zasiłki celowe – 258 gospodarstwom domowym,
- wydał 54 decyzje potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla 40 osób nieubezpieczonych (decyzje przekazano do Narodowego Funduszu Zdrowia),
- prowadził pracę socjalną na rzecz 753 rodzin,
- organizował i świadczył usługi opiekuńcze dla 154 osób,
- zapewnił dożywianie 109 dzieci w szkołach i przedszkolach,
- sprawił pogrzeb dla 6 osób zmarłych oraz dokonał pochówku dzieci martwo urodzonych/tkanek ciążowych utraconych wskutek poronienia,
- kierował mieszkańców gminy do domów pomocy społecznej oraz ponosił odpłatność za ich pobyt – 57 osób,
- sporządzał wymaganą sprawozdawczość i przekazywał ją właściwemu wojewodzie, w tym w formie elektronicznej z wykorzystaniem systemów informatycznych.

Tabela 14: Szczegółowe rozliczenie zasiłków rządowych

L.p.	Formy pomocy	Kwota w zł		Liczba osób		Liczba świadczeń	
		2024 r.	2025 r.	2024 r.	2025 r.	2024 r.	2025 r.
1	Zasiłki stałe	868 523,00	1 210 149,00	106	117	1047	1142
2	Zasiłki okresowe – dotacja rządowa	337 221,00	370 611,00	142	118	845	727
Razem		1 205 744,00	1 580 760,00	248	235	1892	1 869

Zadania własne gminy

Ośrodek współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach zatrudnienia, usługach poradnictwa zawodowego oraz szkoleniach. W tym zakresie prowadzono konsultacje telefoniczne z doradcą zawodowym dotyczące aktywizacji osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę

- organizowano i świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 1 osoba,
- realizowano zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój systemu wsparcia, w tym program „Posiłek w szkole i w domu”.

2.1.1. Program „Posiłek w szkole i w domu”

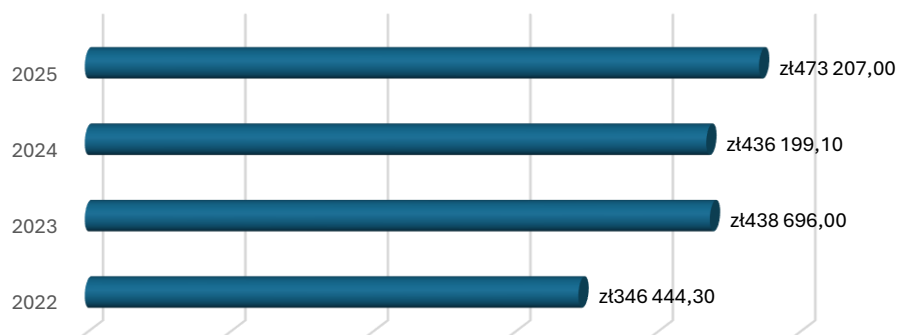
W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” wsparciem objęto 125 rodzin w tym 232 osoby. Pomoc była udzielana w formie zasiłków celowych na zakup żywności, posiłków wydawanych w stołówce PCK oraz dożywiania dzieci w żłobkach, przedszkolach i szkołach.

Program realizowany był przy współudziale środków własnych gminy oraz dotacji celowej z budżetu państwa.

Tabela 15: Informacja o realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu”

Wyszczególnienie		2023 r.	2024 r.	2025 r.
Koszt dożywiania w zł - ogółem		438 696,00	436 199,10	473 207,00
w tym:	środki własne	87 739,00	87 240,00	94 642,00
	dotacja	350 957,00	348 959,10	378 565,00

Wykres 7: Wydatki poniesione na realizację Programu "Posiłek w szkole i w domu" w latach 2022 - 2025

2.1.2. Praca socjalna i zadania pracowników socjalnych

Na dzień 31.12.2025 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 15 pracowników socjalnych (12 starszych pracowników socjalnych i 3 specjalistów pracy socjalnej) wykonujących pracę w terenie.

Pracownicy socjalni realizują szereg odpowiedzialnych i wymagających zadań, w szczególności przeprowadzają wywiady środowiskowe, prowadzą pracę socjalną oraz udzielają informacji, wskazówek i wsparcia w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji. Celem podejmowanych działań jest wzmocnienie kompetencji i zasobów

klientów w taki sposób, aby mogli oni samodzielnie radzić sobie z problemami stanowiącymi przyczynę ich trudności życiowych. Każda osoba lub rodzina zwracająca się o pomoc podlega szczegółowej analizie i ocenie sytuacji życiowej. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy opracowywany jest plan pracy, który wyznacza kierunki i zakres długofalowych działań wspierających. Pracownicy socjalni kwalifikują również osoby i rodziny do odpowiednich form świadczeń z pomocy społecznej. Zakres ich obowiązków obejmuje ponadto udzielanie pomocy w dostępie do specjalistycznego poradnictwa oraz współpracę z innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz wsparcia osób i rodzin.

W 2025 r. udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej łącznie 753 rodzinom, z czego wyłącznie pracą socjalną objęto 203 rodziny. W ramach pracy socjalnej podejmowane są liczne działania mające na celu poprawę jakości życia osób i rodzin. Jednym z takich działań jest zawarcie kontraktu socjalnego – pisemnej umowy zawieranej z osobą ubiegającą się o pomoc, określającej prawa i obowiązki stron w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej.

W 2025 r. - na podstawie diagnozy sytuacji osobistej i rodzinnej dokonanej przez pracowników socjalnych w środowiskach, Dyrektor MOPS:

- wystąpił do sądu opiekuńczego z:
  - 6 wnioskami o wydanie postanowienia w sprawie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody (takie sytuacje mają miejsce wyłącznie wtedy, gdy osoba wymagająca umieszczenia ze względu na stan zdrowia nie jest zdolna do świadomego wyrażenia zgody lub w wyniku choroby psychicznej nie wyraziła zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagrażałby jej życiu),
  - 8 wnioskami o wgląd w sytuację rodzinno-wychowawczą oraz zajęcie stanowiska wobec opieki nad małoletnim dzieckiem,
- wystąpił do Miejskiej Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z 3 wnioskami o skierowanie osób na przymusowe leczenie odwykowe.

Tabela 16: Wskaźnik obrazujący pracę pracowników socjalnych w latach 2024 - 2025

L.p.	Wyszczególnienie	2024	2025
1	Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	1 872	1 980
2	Liczba przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych	83	92
3	Liczba przeprowadzonych postępowań i wywiadów na potrzeby Działu Świadczeń tut. Ośrodka	18	19
6	Opiniowanie na potrzeby instytucji zewnętrznych realizujących zadanie z pomocy społecznej w tym przeprowadzenie wywiadów oraz sporządzanie analiz i opinii	107	112
7	Wyłącznie praca socjalna	220	203
8	Interwencje kryzysowe	43	58
9	Kierowanie do poradnictwa specjalistycznego	26	33

Inne zadania realizowane na rzecz osób i rodzin w 2025 r.

- 1) Pracownicy socjalni wraz z asystentami rodziny aktywnie włączyli się w akcję „Szlachetna Paczka” w Łowiczu. Wytypowali 19 rodzin, które z różnych przyczyn znalazły się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej. Dzięki rzetelnemu rozeznaniu ich potrzeb – uwzględniającemu sytuację finansową, mieszkaniową oraz problemy zdrowotne i wychowawcze – możliwe było zakwalifikowanie do programu osób najbardziej potrzebujących wsparcia. Ich zaangażowanie pokazuje, jak profesjonalna pomoc i współpraca z lokalną społecznością mogą realnie poprawić los najbardziej potrzebujących.
- 2) W grudniu 2025 r. dla 100 podopiecznych Ośrodka przygotowano specjalne paczki żywnościowe, które zawierały tradycyjne potrawy wigilijne i świąteczne. Przygotowanie paczek było możliwe dzięki wsparciu finansowemu z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” oraz ze środków własnych Ośrodka. Wśród adresatów paczek znalazły się osoby starsze, niepełnosprawne oraz bezdomne – grupy, dla których wsparcie w okresie świątecznym ma szczególne znaczenie. Pracownicy Ośrodka zadbali również o tych podopiecznych, którzy z powodów zdrowotnych nie mogli osobiście odebrać przygotowanej pomocy, dostarczając paczki bezpośrednio pod ich adres zamieszkania. Działania te nie tylko zapewniły realne wsparcie materialne, ale także wniosły świąteczny nastrój i poczucie solidarności, pokazując, jak ważna jest troska o wszystkich mieszkańców, zwłaszcza tych najbardziej potrzebujących w okresie Bożego Narodzenia.

- 3) W grudniu 2025 roku dla 50 seniorów z terenu miasta Łowicza przygotowano paczki żywnościowe, które były wspólnym przedsięwzięciem MOPS w Łowiczu oraz Polskiego Czerwonego Krzyża. Zawierały one produkty spożywcze umożliwiające przygotowanie świątecznych posiłków oraz artykuły codziennego użytku, mające wesprzeć seniorów w codziennym funkcjonowaniu. Pracownicy MOPS zadbali o to, aby paczki zostały dostarczone bezpośrednio do domów seniorów. Dzięki temu podopieczni mogli poczuć wsparcie i troskę społeczności lokalnej w okresie świątecznym, a działania te dodatkowo wzmacniały więzi między instytucjami pomocowymi a osobami starszymi w Łowiczu.
- 4) W ramach corocznych przygotowań do sezonu zimowego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, jak co roku, zwrócił się z prośbą do Przewodniczących Zarządów Osiedli o przekazanie informacji dotyczących osób starszych, samotnych, chorych, z niepełnosprawnościami lub pozbawionych wsparcia ze strony rodziny i najbliższego otoczenia, zamieszkujących na terenie poszczególnych osiedli, które mogą wymagać pomocy i wsparcia w okresie zimowym.

2.1.3. Mieszkania wspomagane

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1693) z dniem 1 listopada 2023 r. na mocy art. 1 pkt 13 ww. ustawy zmieniał się art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zgodnie z którym mieszkania chronione zostały zastąpione przez mieszkania treningowe i wspomagane.

Wprowadzone zmiany dotyczące sposobu realizacji usług w nowych typach mieszkań mają na celu większe spersonalizowanie usług oferowanych w ramach tej formy wsparcia. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu zgodnie z Uchwałą nr LXXXVIII/614/2024 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 27 marca 2024 r. przekształcił mieszkania chronione w mieszkania wspomagane, które mieszczą się pod adresem: w Łowiczu, ul. płk. M. Krudowskiego 10/20 i 10/21.

Podstawą przyznania wsparcia w mieszkaniu wspomagany jest decyzja, wydawana po dokonaniu ustaleń między podmiotem kierującym do tej formy wsparcia oraz osobą ubiegającą się o pobyt w tym mieszkaniu lub jej przedstawicielem ustawowym, zwanych dalej "kontraktem mieszkaniowym".

Po przekształceniu się mieszkań chronionych w mieszkania wspomagane pomocą w formie mieszkania wspomagane były objęte 3 osoby z niepełnosprawnością: 2 mężczyzn i 1 kobieta.

2.1.4. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025

W 2025 r. Gmina Miasto Łowicz – w odpowiedzi na ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025, podjęła działania w zakresie spełnienia warunków, które stworzyły możliwość uzyskania wsparcia finansowego ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego. Pozyskano dofinansowanie w ramach środków z rezerwy celowej budżetu państwa zadań własnych Gminy Miasto Łowicz, mieszczących się w ramach wyznaczonych przez art. 17 ust. 2 pkt 2a i 4 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, wpisujących się w obszary wskazane w Programie „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025. przeznaczonych na realizację Programu zapreliminowano na poziomie 20%.

Przyznano datację w łącznej wysokości 122.560,00 zł, w tym w zakresie:

- Modułu I – 58.560,00 zł;
- Modułu II – 64.000,00 zł,

którą Wojewoda Łódzki przekazał, na podstawie złożonych przez Gminę Miasto Łowicz wniosków (dla każdego z modułów osobno). Natomiast udział środków własnych Gminy w wydatkach.

W 2025 r. adresatami programu byli seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy mieli problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Realizacja Modułu I

Usługi sąsiedzkie w ramach Modułu I ww. Programu realizowane były w oparciu o Uchwałę Nr LXXXVII/613/2024 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym za usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania.

Realizacja zadania w zakresie Modułu I Programu została rozpoczęta po zawarciu umowy dotacyjnej z dnia 06.06.2025 r. i trwała do 31.12.2025 r. W VI 2025 r. przeprowadzone zostały, w ramach rozeznania sytuacji życiowej oraz potrzeb i oczekiwań seniorów, wywiady środowiskowe i uruchomiono 10 środowisk usług sąsiedzkich.

Do końca 2025 r. z tego wsparcia skorzystało łącznie 12 osób starszych. Do realizacji usług sąsiedzkich w tych środowiskach zaangażowanych zostało 9 opiekunów, a były to osoby z najbliższego otoczenia seniorów. Dla każdego ze środowisk pomocy sąsiedzkiej opracowane zostały indywidualne zakresy świadczenia pomocy o charakterze opiekuńczym, organizowanej w miejscu zamieszkania seniorów. Wsparcie osób starszych w formie usług sąsiedzkich całkowicie wpisywało się w potrzeby rozeznane na terenie Gminy Miasto Łowicz.

Realizacja Modułu II

W celu realizacji Modułu II Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 opracowano program osłonowy w zakresie dostępu do opieki na odległość, który został przyjęty przez Radę Miejską w Łowiczu Uchwałą nr XVII/109/2025 z dnia 12 lutego 2025 r.

Usługa wsparcia w ramach Modułu II obejmowała swoim zakresem realizację usług opiekuńczych poprzez świadczenie „opieki na odległość” na rzecz osób starszych, a także - w ramach Programu, zapewnienie seniorom w wieku 60 lat i więcej nieodpłatnego użytkowania razem 50 opasek bezpieczeństwa, w tym 20 opasek zakupionych w wyniku realizacji programu w 2022 r. oraz 30 nowych opasek zakupionych w związku z wymianą 30 sztuk zużytych opasek (po upływie 2-letniej gwarancji) Opaski bezpieczeństwa oddane do użytkowania osobom starszym wyposażone były w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,

- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi (dwustronna komunikacja głosowa – wewnętrzny głośnik i mikrofon),
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaski bezpieczeństwa były połączone z usługą operatora pomocy.

W 2025 r. rzeczywista liczba zgłoszeń do centrum monitorowania w ramach teleopieki przy użyciu opaski bezpieczeństwa wyniosła 137, a w wyniku użytkowania opasek bezpieczeństwa, udzielono teleporady - wsparcia przez telefon łącznie w 136 sytuacjach. W 1 przypadku zaszły okoliczności, które wskazywały na konieczność podjęcia akcji zakończonej interwencją służb ratunkowych.

W realizację Modułu II zaangażowanych było 2 pracowników terenowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, W 2025 r. wsparciem objęto łącznie 50 seniorów, w tym: 43 kobiet i 7 mężczyzn; 40 osób powyżej 75 roku życia; 36 osoby samotne, z których 18 seniorów to osoby z orzeczonymi niepełnosprawnościami lub niezdolnością do samodzielnej egzystencji, a także 14 seniorów mieszkających z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającej pomocy (w tym 7 osób z orzeczonymi niepełnosprawnościami lub niezdolnością do samodzielnej egzystencji). Spośród 50 seniorów 27 osób po raz pierwszy w 2025 r. przystąpiło do Programu (tj. 54 % użytkowników opasek bezpieczeństwa w 2025 r.).

Filarami realizacji Programu w zakresie wsparcia seniorów w postaci tzw. „opieki na odległość” były częste, a w niektórych przypadkach nawet bardzo częste, bezpośrednie kontakty osobiste pracowników MOPS w Łowiczu, działających w terenie, z osobami starszymi, objętymi ww. pomocą, począwszy od lipca do końca 2025 r.

W ramach Programu, w zakresie podstawowych obowiązków pracowników bezpośrednio realizujących zadanie w terenie było:

- 1) zapoznanie seniorów z założeniami Programu w 2025 r., z zasadami rekrutacji i udziału w Programie w zakresie dostępu do opieki na odległość oraz rozeznawanie potrzeb seniorów w zakresie możliwości ich wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w formie opaski bezpieczeństwa połączonej z całodobowym centrum monitorowania;
- 2) wspólne z seniorami wypełnienie formularza Karty Pacjenta oraz pozostałej dokumentacji związanej z realizacją Programu w zakresie dostępu do opieki na odległość;
- 3) wsparcie seniorów przy obsłudze „opasek bezpieczeństwa”, w tym: zapoznanie po raz pierwszy nowych użytkowników opasek lub ponowne (w przypadku seniorów wcześniej korzystających z tego wsparcia) z instrukcją obsługi opaski, jej ładowania i działania, a także pomoc seniorom w uruchomieniu i bieżącej obsłudze opaski – według indywidualnych potrzeb osób starszych i ich predyspozycji osobistych do użytkowania tego typu urządzeń, monitorowanie działania opaski, korygowanie sposobu samodzielnego korzystania przez seniorów z opaski w celu pełnego wykorzystania funkcjonalności urządzenia i systemu monitorowania przez całodobowe centrum, kontakt z operatorem centrum monitorowania w celu weryfikacji danych osób korzystających z opasek przypisanych do seniorów, a także ustawienia parametrów urządzeń dla poprawienia ich optymalnego wykorzystania oraz kontakt z infolinią w celu zgłoszenia ewentualnych nieprawidłowości w działaniu opaski, pomoc seniorom w serwisowaniu opasek;
- 4) wypełnianie dokumentacji związanej ze świadczeniem wsparcia seniorom w ich środowiskach w ramach realizacji Programu (dokumentowanie podejmowanych działań w miesięcznych kartach świadczenia wsparcia seniorom w poszczególnych środowiskach oraz wypełnianie kart miesięcznych zbiorczych).

Priorytetem w realizacji Programu w zakresie Modułu II była dbałość o właściwy, satysfakcjonujący seniorów, przebieg wsparcia, opierający się na spotkaniach pracowników MOPS z osobami starszymi, które z powodu wieku przejawiają różne deficyty znacznie utrudniające

im codzienne funkcjonowanie społeczne, np. mają zaburzenia pamięci i ograniczenia sprawności intelektualnej w zakresie przyswajania nowych umiejętności czy też utrwalenia umiejętności już nabytych, szybko zapominają przekazywane informacje, przeżywają trudności w zakresie rozumienia i zdolności rozwiązywania sytuacji problemowych, w zakresie zaburzeń funkcji wzrokowych oraz językowych i innych. Zaangażowanie pracowników i ich zindywidualizowane podejście do każdego seniora w znacznym stopniu przyczyniło się do poprawy poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych, zwłaszcza z poważnymi schorzeniami.

Realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 w zakresie Modułu II pozytywnie wpłynęła na jakość życia seniorów w wieku 60 lat i więcej, mieszkańców Gminy Miasto Łowicz, korzystających ze wsparcia w postaci tzw. „opieki na odległość”. Korzystanie z całodobowego wsparcia w zakresie monitorowania stanu zdrowia dało użytkownikom opasek bezpieczeństwa możliwość uzyskania pomocy w dowolnym miejscu i o dowolnej porze oraz spowodowało zmniejszenie napięcia psychicznego, niepokoju i lęku odczuwanego przez seniorów, co w konsekwencji przełożyło się na ich ogólnie lepsze funkcjonowanie psychofizyczne, a także w wielu przypadkach umożliwiło podjęcia aktywności społecznej i zniwelowanie zagrożenia wykluczeniem społecznym.

Opierając się o doświadczenia MOPS w pracy z różnymi środowiskami, trzeba podkreślić, że dla osiągnięcia zamierzonych celów niewątpliwie bardzo ważnym i koniecznym jest czynnik ludzki i bez działań bezpośrednich podejmowanych przez pracowników nie byłoby możliwe osiągnięcie założonego rezultatu wsparcia osób starszych w zakresie „opieki na odległość”, bowiem sam zakup opasek bezpieczeństwa i ich przekazanie seniorom do użytkowania nie doprowadziłby do osiągnięcia dobrego efektu.

W 2025 r., poprzez działania z zakresu Modułu I i Modułu II, pomoc otrzymało razem 62 seniorów i, jak wynika z rozeznania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, zapotrzebowanie na świadczoną seniorom pomoc nadal utrzymuje się na wysokim poziomie.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025, stanowiący odpowiedź na potrzeby osób starszych niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia w zakresie wsparcia społecznego oraz w czynnościach codziennych, okazał się bardzo pomocny we wzmocnieniu Gminy Miasto Łowicz w przedmiocie realizacji działań wspierających środowisko seniorów w wieku 60 lat i więcej, zamieszkujących w Łowiczu.

2.1.5. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu kontynuowała realizację programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025. Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1848). Program zakłada wprowadzenie usługi asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności umożliwiającej niezależne życie, aktywność społeczną i zawodową.

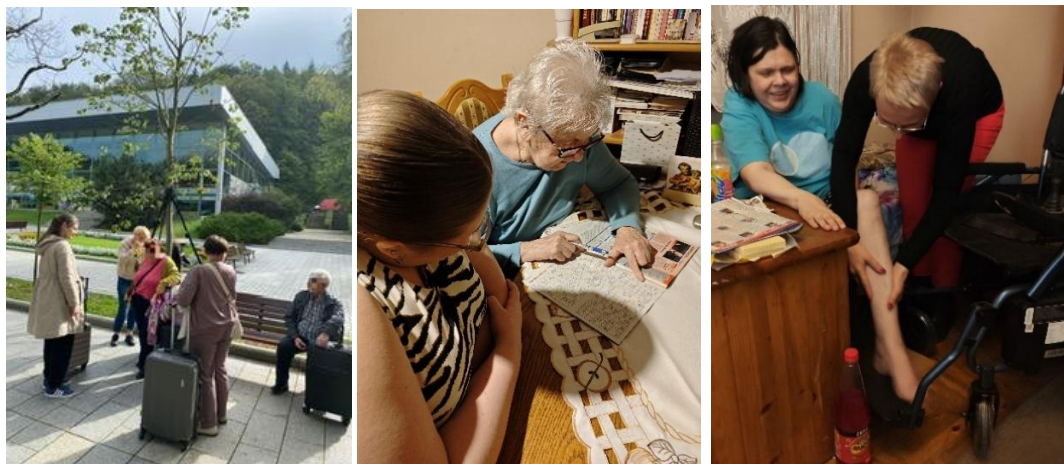
Asystent pomaga przy wykonywaniu codziennych czynności (higieny, zakupów), załatwieniu spraw urzędowych oraz podejmowaniu aktywności społecznej. Usługi asystencji osobistej wpisują się w główny cel funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego, którego idea jest m.in. wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych. Powszechnie wprowadzenie formy pomocy, jaką jest asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością umożliwia uniezależnienie w życiu osób niepełnosprawnych. Przy pomocy asystenta, małymi krokami osoby, do których skierowany jest Program zaczynają w miarę samodzielnie funkcjonować w otoczeniu. Nie boją się podejmować samodzielnych decyzji, opuszczać miejsce zamieszkania, robić zakupy czy załatwiać sprawy urzędowe. Wdrożony Program pozwala odciążyć rodzinę beneficjenta, która często nie jest w stanie sama udźwignąć skutków niepełnosprawności. Obecność asystenta pozwala na diametralną zmianę życia i samopoczucia wielu osobom przebywającym głównie w domu w ograniczonym towarzystwie, które zwykle są uzależnione od swoich najbliższych. Pomoc w podstawowych czynnościach życiowych może sprawić, że niepełnosprawny czuje się w pełni sprawnym człowiekiem. Osoby współpracujące z naszymi podopiecznymi dążą do osiągnięcia przez nich maksymalnej niezależności, umożliwiają osiągnięcie nowych umiejętności oraz dają możliwość rozwoju. Dzienna ilość świadczonych godzin asystenta uzależniona jest od potrzeb beneficjenta.

Wsparcie asystencją osobistą adresowane było do dzieci poniżej 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Gmina przyznawała usługi asystencji osobistej na podstawie Karty zgłoszenia do Programu.

W pierwszej kolejności, asystentem mogła zostać osoba wskazana przez uczestnika lub jego opiekuna prawnego. Asystenci spędzali czas z osobą niepełnosprawną, towarzyszyli i pomagali w codziennych czynnościach. Opiekunowie pomagali podopiecznym w poruszaniu i przemieszczaniu się w miejscu zamieszkania. Podczas wspólnego spędzania czasu, asystenci zabierali osoby niepełnosprawne na spacer, towarzyszyli podczas wizyt w urzędach, wyjściach do kina czy restauracji. Pomoc świadczona mogła być 24 godziny na dobę oraz 7 dni w tygodniu.

W 2025 r. Program zapewniał pomoc 72 osobom w tym 12 osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną oraz 8 dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności, u których asystenci zrealizowali łącznie 25886 godzin asystencji osobistej. Na realizację Programu wykorzystano środki z Funduszu Solidarnościowego w łącznej wysokości 134.7042,04 zł. Program w 2025 r. cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem, jest realizowany również już od stycznia 2026 r.

2.1.6. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu w 2025 r. podobnie jak w latach ubiegłych realizował Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025. Program adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, które wymagają usługi opieki wytchnieniowej.

W ramach Programu gmina otrzymała wsparcie finansowe w wysokości do 100% kosztów realizacji usługi opieki wytchnieniowej.

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować mogą czasem, który będą w stanie przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Opieka wytchnieniowa realizowana była w miejscu zamieszkania w dwóch formach: dziennej oraz całodobowej.

Opieka wytechnieniowa w formie pobytu dziennego realizowana była łącznie dla 53 osób w tym 8 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Opiekunowie zrealizowali łącznie 10013 godzin usługi opieki wytechnieniowej.

Całkowity koszt świadczenia usług w formie pobytu dziennego wyniósł 596.616,97 zł. Opieka realizowana była również w formie całodobowej. Wsparciem całodobowym objętych zostało 14 osób na łączną kwotę 85.200,00 zł. Opieka wytechnieniowa w formie pobytu dziennego oraz całodobowego świadczona była w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.

2.1.7. Program „Opieka 75 +” na rok 2025

Gmina Miasto Łowicz jako jedna z nielicznych gmin powiatu łowickiego bierze udział w Programie „Opieka 75+”.

Program ma na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, zarówno dla osób samotnych, jak również pozostających w rodzinach. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, jest zadaniem własnym gmin o charakterze obowiązkowym, określonym w art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, Program „Opieka 75+” jest adresowany do gmin miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich do 60 tys. mieszkańców.

Środki finansowe z programu mogły być przeznaczone na:

- dofinansowanie do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi były świadczone w ramach programu i będą kontynuowane w roku 2025;
- dofinansowanie do usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym w 2024 r. usługi nie były świadczone;
- dofinansowanie do zwiększenia liczby godzin usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

W roku 2025 Programem objętych zostało 62 osoby. W ramach programu zrealizowano 12588 godzin usług opiekuńczych. Na realizację programu wykorzystano dotację z budżetu państwa wysokości 169.641,00 zł.

Udział w Programie pozwolił gminie na zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. Liczba osób na terenie gminy wymagających wsparcia w formie z usług opiekuńczych stale wzrasta.

Z roku na rok w tutejszym Ośrodku zauważa się znaczący wzrost osób starszych, samotnych korzystających z dostępnych form pomocy.

W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu wystąpił o środki finansowe na realizację kolejnej edycji Programu w 2026 r.

Usługi świadczone były przez dwóch pracowników MOPS oraz opiekunki PCK.

2.1.8. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze to jedna z form pomocy udzielanej w ramach systemu wsparcia socjalnego. Mogą z niej skorzystać osoby z niepełnosprawnościami, a także osoby chore krótkoterminowo albo przewlekłe, osoby starsze i osoby samotne, jeśli potrzebują na co dzień pomocy innych osób, a nie mogą jej uzyskać od osób wspólnie z nią zamieszkujących (np. równie chory współmałżonek) i innych członków rodziny, tzw. wstępnych i zstępnych, czyli dzieci, wnuków, sióstr, braci, dalszej rodziny. Usługi opiekuńcze świadczone są w domu podopiecznego i – zgodnie z potrzebami – w jego najbliższym otoczeniu.

Usługi opiekuńcze mogą obejmować:

- a) pomoc w codziennych zajęciach, takich jak robienie zakupów, sprzątanie, gotowanie, załatwianie spraw urzędowych itp.
- b) mycie, kąpanie, ubieranie, pomoc osobom chorym, dozowanie leków, prześcielenie łóżka, zapobieganie powstawaniu odleżyn i oparzeń, karmienie,
- c) w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z rodziną i otoczeniem.

Minimalny poziom dochodu, od którego obliczana jest odpłatność za usługi opiekuńcze odpowiada 250% obowiązującego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W przypadku przekroczenia kryterium osoba objęta pomocą ponosi odpłatność, której wysokość uzależniona jest od dochodu aż do 100% ceny jednej godziny świadczonych usług opiekuńczych ustalonej w uchwale gminy (w 2024 r. cena jednej godziny wynosiła 26 zł). Zwolnienia częściowe lub całkowite z odpłatności jest traktowane przez MOPS uznaniowo (każda sprawa rozpatrywana jest indywidualnie). Cena za faktycznie przepracowaną godzinę usług opiekuńczych w 2025 r. została ustalona w trybie postępowania konkursowego i wynosiła 39 zł za godzinę świadczonych usług. Usługi opiekuńcze świadczone były na podstawie umowy zawartej z Polskim Czerwonym Krzyżem oraz przez dwie opiekunki zatrudnione przez MOPS w Łowiczu.

Ośrodek, przyznając usługi opiekuńcze w 2025 r. ustalał m.in. zakres, wymiar, okres oraz wysokość ponoszonej odpłatności. Szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat określa Uchwała Rady Miejskiej w Łowiczu nr LXXXVII/613/2024 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym za usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania.

W 2025 r. Ośrodek zapewniał w ramach zadań własnych usługi opiekuńcze oraz w ramach zadań zleconych specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

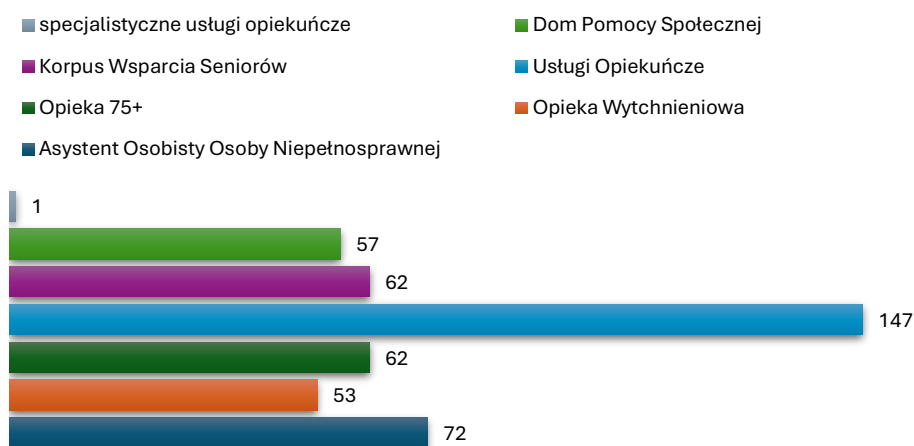
Usługami opiekuńczymi w tym specjalistycznymi usługami objęto w 2025 r. łącznie 148 osoby. Dla porównania w 2024 r. pomocą objęte były 133 osoby w tym ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystała 1 osoba.

Z tytułu świadczonych usług opiekuńczych w 2025 r. poniesiono wydatek finansowy ze środków:

- a) samorządowych: 319.908,88 zł;
- b) dotacja – Program Opieka 75+: 169.641,00 zł.

Mimo realizacji przez MOPS wsparcia w ramach programów „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, czy „Opieka wytchnieniowa” nie udało się utrzymać ilość godzin usług opiekuńczych na dotychczasowym poziomie. Liczba osób wymagających wsparcia wzrasta z roku na rok.

Wykres 8: Rodzaje udzielanego wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym w 2025 r.

2.1.9. Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej w Polsce stanowią ważny element funkcjonującego systemu pomocy społecznej. Na przestrzeni ostatnich lat placówki te przeszły liczne przeobrażenia, nie tylko w samej wewnętrznej strukturze organizacyjnej, ale przede wszystkim w postrzeganiu ich przez otoczenie zewnętrzne.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Wśród mieszkańców domów pomocy społecznej przeważają osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami. Osoby wymagające wsparcia kierowane są do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej. Do umieszczenia osoby w DPS konieczna jest jej świadoma zgoda lub zgoda jej przedstawiciela ustawowego. Osoby przebywające w domu pomocy społecznej ponoszą odpłatność w zależności od wysokości posiadanego dochodu (70% uzyskiwanego dochodu, jednak nie więcej niż pełen koszt utrzymania). Pozostałą kwotę do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłacają w kolejności: małżonek, zstępni przed wstępnymi, a następnie gmina, która skierowała osobę do domu pomocy społecznej. Opłaty też mogą wносить inne osoby. W domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym średni miesięczny koszt utrzymania ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku.

Z roku na rok budżet środków finansowych Ośrodka na ten cel wzrasta. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania oraz nieposiadania dostatecznych dochodów przez osoby kierowane do nich, z których ponosiłyby pełną odpłatność.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2025 r. w ośrodkach, w których przebywają podopieczni z terenu Miasta Łowicza kształtował się od **5.605,96 zł** do **7.931,70 zł**.

Dla porównania:

- 2019 r. od 3.290,00 zł do 4.002,59 zł,
- 2020 r. od 3 590,58 zł do 4.766,35 zł,
- 2021 r. od 3880,91 zł do 5.187,22 zł,
- 2022 r. 4248,46 do 5.498,41 zł
- 2023 r. od 4.876,03 do 6.365,83 zł,
- 2024 r od 5.552,00 do ponad 7.200,00 zł.

Tabela 17: Wydatki na utrzymanie w domu pomocy społecznej w latach 2019 - 2025

Rok	Wydatki (zł)
2019	1 049 298,49
2020	1 093 414,97
2021	1 253 740,54
2022	1 566 287,24
2023	2 087 824,87
2024	2.321.862,43
2025	2.023.914,30

Łączny koszt poniesiony przez Gminę Miasto Łowicz w 2025 roku wyniósł 2.023.914,30 zł.

Mimo, iż w latach ubiegłych następował wzrost kosztów poniesionych przez Gminę Miasto Łowicz na sfinansowanie pobytu w DPS to w 2025 r. zaobserwowano zmniejszenie tej kwoty, co związane jest z wprowadzeniem od 1 stycznia 2025 r. nowego dodatkowego wsparcie finansowego w postaci dodatku dopełniającego przysługującego osobą pobierającym rentę socjalną.

W związku z tym kilkanaście osób, które otrzymały to dodatkowe świadczenie poniosło większą opłatę własną.

Na koniec grudnia 2025 r. w domach pomocy społecznej przebywało **57** osób. Z czego w ciągu roku zmarło 15 osób, jedna osoba zrezygnowała (opiekę zapewniła dalsza rodzina).

Domy Pomocy Społecznej, w których mieszkańcy Łowicza przebywali na dzień 31.12.2025 r. to:

- Dom Pomocy Społecznej w Borówku - 18 osób,
- Dom Pomocy Społecznej w Pniewiu – 18 osób,
- Dom Pomocy Społecznej w Kutnie -1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Pilicą – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Robercinie – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Rąbieniu – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Głownie – 1 osoba.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się niepokojący wzrost osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą niestety liczyć na pomoc najbliższej rodziny.

W związku z tym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok będzie wzrastać z uwagi na starzejące się społeczeństwo i migracje ludzi młodych.

Należy zaznaczyć, że Ośrodek stara się zapewnić opiekę osobom starszym, schorowanym, niepełnosprawnym w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, jak również udziela informacji dotyczących możliwości umieszczenia w zakładach opiekuńczo–lecniczych, które świadczą pomoc w ramach NFZ.

2.1.10. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 Podprogram 2024

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ) współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), został przyjęty w drodze decyzji wykonawczej Komisji Europejskiej nr C(2022) 9063 z dnia 12 grudnia 2022 r. Niniejszy program jest bezpośrednim następcą Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). W ramach FEPŻ pomocą objęte mogą być osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Korzystanie z tej formy pomocy gwarantuje się osobom i rodzinom spełniającym przesłanki wskazane w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekroczy określonego poziomu, ustalonego procentowo w stosunku do dochodu uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej. W 2025 r. kwota kryterium dochodowego wynosiła odpowiednio **2.676,50 zł.** dla osoby samotnie gospodarującej oraz **2.180,95 zł.** w przypadku osoby w rodzinie. Celem szczegółowym programu jest przeciwdziałanie deprywacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnienie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne. W **2025 r.** z pomoc żywnościowa w ramach FEPŻ trafiła do 209 rodzin i tym samym do **420 osób.** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu w 2025 r. współpracował na podstawie zawartego porozumienia z organizacją pozarządową (Łowickim Stowarzyszeniem „Dać Szanse”) na rzecz osób korzystających z pomocy żywnościowej w ramach realizacji Programu. Współpraca ta obejmowała w szczególności kierowanie i kwalifikowanie osób do Programu .

2.1.11. Asysta rodzinna

Asystent rodziny pracuje w ramach zadaniowego czasu pracy, co umożliwia dostosowanie jego godzin pracy do indywidualnych potrzeb rodziny. Pracę z rodziną prowadzi w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

W 2025 r. w MOPS w Łowiczu zatrudnionych było 2 asystentów rodziny realizujących swoje obowiązki na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy.

Do zadań asystenta rodziny, zgodnie z art. 15 ust. 1 ww. ustawy, należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja, we współpracy z członkami rodziny i po konsultacji z pracownikiem socjalnym, planu pracy z rodziną (przy czym plan pracy z rodziną, precyzuje działania mające na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty),
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,

- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- 5) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- 6) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 7) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 8) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- 9) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych
- 10) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 11) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- 12) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829),
- 13) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; sporządzanie, na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
- 14) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 15) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą diagnostyczno- pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną,
- 16) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny - nie rzadziej niż co pół roku.

Asystenci rodziny MOPS w 2025 r. współpracowali łącznie z 20 rodzinami (74 dziećmi w tych rodzinach):

- 0 rodzin korzystało ze wsparcia do 3 miesięcy,
- 3 rodziny korzystały ze wsparcia od 3 do 12 miesięcy,
- 17 rodzin współpracowało z asystentem powyżej roku.
- 6 rodzin zostało zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez sąd.

W ciągu 2025 roku zakończono współpracę z 7 rodzinami, w tym ze względu na:

- osiągnięcie/częściowe osiągnięcie celów zakończono współpracę z 5 rodzinami,
- z powodu zaprzestania współpracy przez rodzinę zakończono współpracę z 1 rodziną,
- ze względu na zmianę metody pracy – zakończono współpracę z 1 rodziną.

W 2025 r. średni czas pracy asystenta rodziny z jedną rodziną wyniósł 27 miesięcy.

Praca z rodzinami realizowana była zgodnie z indywidualnymi, opracowanymi wspólnie z rodzinami planami pracy. Zwracano uwagę, aby plany te były realne - możliwe do zrealizowania, spójne, kompletne i konkretne - aby cele do realizacji zostały określone w dokładny, zrozumiały dla rodziny sposób i aby były terminowe, czyli miały jasno określony czas wykonania poszczególnych zadań. Należy zaznaczyć, iż warunkiem koniecznym dla rozpoczęcia pracy asystenta rodziny z daną rodziną jest wyrażenie przez nią zgody na taką współpracę. Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą rodziny i z aktywnym jej udziałem.

Asystenci rodzin towarzyszyli rodzinom i wspierali rodziny z dziećmi, tak aby w przyszłości samodzielnie potrafiły one pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania

potomstwa oraz tworzenia im optymalnych warunków do prawidłowego rozwoju. Działania prowadzone w rodzinach przez asystentów miały przyczynić się do podniesienia poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, zwiększenia ich świadomości w procesie wychowania dzieci. Asystenci wskazywali na prawidłowe wzorce funkcjonowania rodziny.

Asystenci rodziny, prowadzili działania z zakresu prowadzili tzw. pedagogizację rodziców.

W pracy z rodzinami poruszane były min. zagadnienia dotyczące:

- organizacji dnia w rodzinie, tworzenia harmonogramu obowiązków domowych,
- higieny (dbałość o higienę osobistą członków rodziny, czystość garderoby, zwalczanie wszawicy),
- należytej troski o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci oraz pozostałych członków rodziny (m.in.: dopilnowywanie wizyt kontrolnych, wykonywanie badań okresowych - bilansów, szczepień, stosowanie się do zaleceń lekarskich).

Rodziny objęte asystą korzystały także z pomocy asystenta w umawianiu terminów wizyt u specjalistów: psychiatry, psychologa, okulisty, neurologa dziecięcego, monitorowania fizjoterapii i rehabilitacji dziecka, wspierania rodzica podczas jego pobytu z dzieckiem w szpitalu, dostarczania informacji i dbania o prawidłową dietę dziecka z chorobami przewlekłymi np. cukrzycą.

Asystenci rodziny prowadzili:

- treningi umiejętności rodzicielskich, mające na celu pomoc rodzicom w zrozumieniu fizycznych i emocjonalnych, adekwatnych do wieku, potrzeb dzieci, przyswojeniu przez rodziców właściwych praktyk wychowawczych, a także zachęcali do okazywania dzieciom miłości, akceptacji, które to sprzyjają rozwojowi oraz umocnieniu relacji pomiędzy nimi a dziećmi, odbudowaniu więzi między członkami rodziny,
- działania metodyczne, służące podwyższeniu umiejętności interpersonalnych rodziców.
- poradnictwo i trening w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i budżetowego (np. nauka racjonalnego gospodarowania posiadanymi zasobami finansowymi w oparciu o ustaloną z rodziną hierarchię potrzeb, terminowe regulowanie zobowiązań finansowych rodziny, trening wykonywania prac domowych, pozyskiwanie usług na rzecz domu, zachęcanie do wykonywania koniecznych napraw, remontów, wymiany sprzętów domowych, poprawy estetyki i funkcjonalności pomieszczeń, treningi w zakresie oszczędnego gospodarowania mediami),
- działania edukacyjne, polegające na informowaniu o działalności różnych instytucji oraz o sposobie załatwiania różnych spraw urzędowych. Niejednokrotnie asystenci rodziny towarzyszyli klientom w urzędach czy instytucjach (m.in. w UM, ZGM, PPP, KPP, poradniach zdrowia) aby również w praktyce modelować poprawne zachowania podopiecznych, przy jednoczesnym zachęcaniu ich do większej aktywności i samodzielności.

Asystenci rodziny, w ramach współpracy z rodzinami:

- zachęcali do skorzystania z różnorodnych form wsparcia (np. podjęcia terapii psychologicznej – indywidualnej, rodzinnej, terapii w zakresie leczenia z uzależnienia),
- podkreślali wagę integracji i aktywizacji społecznej - motywowali do udziału w zajęciach grup samopomocowych (również informowali o miejscach i terminach spotkań takich grup),
- udostępniali informacje o działalności placówek społeczno-kulturalnych i sportowo – rekreacyjnych, zachęcając dzieci, młodzież i dorosłych do udziału w różnych zorganizowanych wydarzeniach,
- zwracali uwagę na działania mające stymulować prawidłowy rozwój emocjonalny dzieci oraz kształtować u nich postawy prospołeczne, m.in. poprzez: okazywanie dzieciom zainteresowania, akceptacji i troski; chwalenie za osiągnięcia (nawet te najdrobniejsze),

udzielanie wsparcia emocjonalnego w sytuacjach dla nich trudnych w domu, w szkole, grupie rówieśniczej, wzmacnianie i wspieranie ich w dostosowywaniu się do ogólnie przyjętych zasad życia rodzinnego (np. dotyczących powrotu do domu o określonej godzinie, odrabiania zadanych prac domowych, wypełniania obowiązków domowych, właściwego komunikowania się z rodzicami czy rodzeństwem) i społecznego,

- informowali o konsekwencjach wynikających z zachowań społecznie nieakceptowalnych.

W trakcie wykonywania swoich obowiązków asystenci rodziny ściśle współpracowali z innymi pracownikami służb społecznych.

Zespół do Spraw Asysty Rodzinnej

W roku 2025 praca asystentów organizowana była przez Zespół do Spraw Asysty Rodzinnej.

W jego ramach współpracowali ze sobą: psycholog- koordynator Zespołu, 2 asystenci rodziny, pracownicy socjalni, w których rejonie zamieszkiwały rodziny objęte asystą rodzinną, Dyrektor MOPS, Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej w MOPS.

Do zadań Zespołu należało podejmowanie działań z zakresu:

- diagnozowania i analizowania sytuacji rodzinnej środowisk pod kątem zaistniałych problemów i deficytów;
- wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji;
- wspierania rodzin biologicznych, których dzieci znajdują się poza rodziną;
- profilaktyki i edukacji rodzin w celu rozwijania ich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych;
- wnioskowania, w uzasadnionych przypadkach, o przyznanie usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych;
- interwencji i działań zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- organizowania dla rodzin potrzebujących opieki specjalistycznej, konsultacji indywidualnych, porad psychologicznych i prawnych;
- współpracy z instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- współpracy ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.

W 2025 roku odbyło się 31 spotkań Zespołu ds. Asysty Rodzinnej.

Na spotkaniach Zespołu asystenci rodziny przedstawiali przygotowane przez siebie oceny okresowe rodzin (oceny takiej dokonuje się nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy) omawiające aktualną sytuację życiową rodzin, ich dotychczasową współpracę z asystentami oraz stopień realizacji przyjętego dla nich planu pracy. Sprawdzano czy podejmowane przez członków rodziny i asystenta działania prowadzą do osiągnięcia założonych w planach pracy celów. Dokonywano w razie konieczności weryfikacji istniejących planów pracy z rodzinami. Prace Zespołu skupiały się też na podejmowaniu współpracy z innymi podmiotami, świadczącymi usługi na rzecz objętych wsparciem rodzin.

2.1.12. Wsparcie psychologiczne

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu zatrudniony jest jeden psycholog na $\frac{3}{4}$ etatu.

W 2025 r. psycholog udzielił 561 indywidualnych porad/konsultacji (w tym 10 dla dzieci/młodzieży).

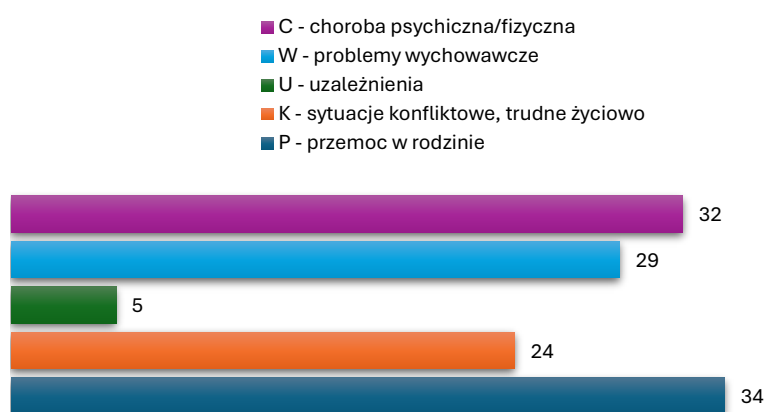
Z pomocy psychologicznej skorzystały 124 osoby, w tym 4 dzieci/młodzieży.

Średni czas trwania porady/konsultacji od 1 godziny do 1 godziny 30 minut.

Tabela 18: Problematyka indywidualnych porad psychologicznych

Problematyka indywidualnych porad psychologicznych	ilość spotkań	ilość osób
przemoc w rodzinie	117	34
sytuacje konfliktowe, trudne życiowo, żałoba	109	24
problemy wychowawcze	156	29
choroba psychiczna /fizyczna	165	32
uzależnienia	14	5

Wykres 9: Problematyka porad - konsultacji psychologicznych w 2025 r.

Ilość osób doświadczających przemocy oraz znajdujących się w konfliktowych, trudnych życiowo i psychologicznie sytuacjach, którym udzielono wsparcia: 58 osób (55 to osoby dorosłe oraz 3 dzieci/młodzież). Porad udzielono w trakcie 226 konsultacji indywidualnych.

Inne zadania realizowane przez psychologa w roku 2025

- udział w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy Domowej – 6;
- wizyty psychologa w środowisku razem z pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, innym pracownikiem MOPS – 47, Wizyty domowe podyktowane były sytuacją zdrowotną klientów (osoby leżące, mające problemy z poruszaniem się, osoby wymagające wsparcia emocjonalnego i zmotywowania do dalszego leczenia oraz do podjęcia aktywności w celu poprawy swojej sytuacji życiowej), koniecznością kontroli sytuacji rodzinnej i sposobu sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi, interwencjami związanymi z zagrożeniem zdrowia i bezpieczeństwa osób małoletnich lub niepełnosprawnych.
- udział w ocenach okresowych rodzin objętych opieką asystenta rodziny – 31. W czasie spotkań omawiano stopień realizacji indywidualnego planu pracy przyjętego dla rodziny, napotkane w pracy z rodziną problemy, określano sposoby ich rozwiązania i wskazywano obszary do dalszej współpracy;

- zajęcia grupowe w Klubie Seniora 1 x 3 godziny. Spotkanie z seniorami odbyło się w siedzibie Klubu. Podczas spotkania omówiono problemy zachowań przemocowych w środowisku domowym i publicznym seniorów ,przedstawiono konsekwencje zdrowotne długotrwałego stresu, zaprezentowano sposoby łagodzenia sytuacji konfliktowych, sposoby radzenia sobie z przemocą psychiczną i fizyczną. Słuchacze otrzymali materiały edukacyjne i informacje o lokalnych punktach wsparcia dla osób doświadczających przemocy. Członkowie Klubu mieli też możliwość indywidualnej rozmowy z psychologiem oraz zaproszonymi gośćmi i uzyskania pomocy w rozwiązaniu swoich problemów.
- spotkania z osobami bezdomnymi w Noclegowni MOPS (łagodzenie sytuacji konfliktowych, wysłuchanie, motywowanie do podjęcia działań w celu zmiany sytuacji życiowej, doradztwo zawodowe) – odbyły się 4 spotkania indywidualne z mieszkańcami Noclegowni;
- konsultacje z innymi specjalistami (pedagodzy szkolni, kuratorzy sądowi, lekarz psychiatra, pracownicy PCPR, terapeuci uzależnień, pracownicy Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży) – 19.

Porady psychologa prowadzone były w formie indywidualnych spotkań - rozmowa kierowana, pogadanka, dostarczanie dodatkowych informacji, wyjaśnianie, elementy coachingu, doradztwo zawodowe, interwencja kryzysowa. Ich celem było:

- nazwanie i wyjaśnienie problemu klienta w jego aktualnej sytuacji życiowej (z uwzględnieniem jego relacji interpersonalnych, pełnionych ról życiowych - rodzic, małżonek, dziecko, opiekun, pracownik, pacjent, itp.);
- pokazywanie akceptowanych społecznie wzorców zachowań i możliwych sposobów realizowania własnych potrzeb – np. pedagogizacja dotycząca prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, przedstawianie właściwych postaw rodzicielskich, podejmowanie działań w celu odbudowania więzi między członkami rodziny;
- modyfikowanie postaw i wzorców funkcjonowania w zakresie aktywności społecznej;
- restrukturalizacja posiadanych przez klienta schematów poznawczych, opinii i postaw min. poprzez dostarczenie informacji o konsekwencjach prawnych wobec osoby stosującej przemoc;
- wspólne odnajdywanie optymalnego rozwiązania trudnej sytuacji oraz doskonalenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów;
- dostarczanie wiedzy na temat przeżywanej przez klienta choroby, uczenie wczesnego rozpoznawania objawów jej nasilenia oraz sposobów radzenia sobie z nimi;
- budowanie motywacji do nabywania nowych umiejętności w celu zmiany swojej sytuacji życiowej, np. zachęcanie do rozwijania zainteresowań, uzupełniania wykształcenia, poznawania swoich kompetencji w nowych sytuacjach, motywowanie do podjęcia pracy.

Dużą część indywidualnych spotkań z psychologiem poświęcono na odreagowywanie negatywnych emocji, uczenie identyfikowania i wyrażania przeżywanych stanów emocjonalnych, wyciszenie, wsparcie emocjonalne, niwelowanie skutków „wypalenia“ oraz redukcję stresu związanego ze skutkami przeżywanych przez klientów trudnych sytuacji.

Wyraźnie widoczne jest zwiększanie się w grupie osób korzystających z porad psychologa ilości osób starszych, borykających się z problemami zdrowotnymi, doświadczających samotności i narażonych na wykluczenie społeczne oraz osób doświadczających zaburzeń psychicznych i członków ich rodzin.

W sytuacjach konfliktowych i psychologicznie trudnych konieczne były konsultacje z innymi specjalistami, rzecznictwo, motywowanie do podjęcia leczenia psychiatrycznego.

2.1.13. Przeciwdziałanie przemocy domowej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673) i Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 - 2025.

Gmina Miasto Łowicz podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w ramach powołanego przez Burmistrza Miasta Łowicza Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- oświaty,
- policji,
- służby zdrowia,
- sądu,
- prokuratury,
- organizacji pozarządowych.

W Zespole Interdyscyplinarnym pracuje 13 osób, które zostały powołane na podstawie Zarządzenia Nr 389/2023 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 24.11.2023 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Miasto Łowicz. Tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków Zespołu określa Uchwała Nr LXXXI/566/2023 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 28 września 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Miasto Łowicz.

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu.

Celem Głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Miasto Łowicz jest zwiększenie efektywności działań, w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, dla zminimalizowania zjawiska przemocy i prowadzenia skutecznej profesjonalnej pomocy oraz ochrony ofiar przemocy.

Cele szczegółowe programu to:

- 1) działania profilaktyczne i edukacyjne społeczności lokalnej,
- 2) ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą,
- 3) prowadzenie działań kooperacyjnych dotkniętych przemocą w rodzinie i na ich rzecz w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej,
- 4) rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Działania podejmowane w środowisku zagrożonym przemocą domową

Osobom dotkniętym przemocą domową udzielono pomocy w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa,
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia,
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem.

MOPS zapewniał systematyczną obsługę organizacyjno–techniczną dla Zespołu Interdyscyplinarnego, organizował spotkania Zespołu i grup diagnostyczno-pomocowych.

W pracę Zespołu Interdyscyplinarnego angażowało się w 2025 r. pięć osób zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej, członków Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2025 r. odbyło się 7 spotkań Zespołu. Zadaniem Zespołu było, zgodnie z art. 9b ust 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonych przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Zespół Interdyscyplinarny w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej tworzył grupy diagnostyczno-pomocowe do których zadań należało w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy dla indywidualnego przypadku w przypadku wystąpienia przemocy domowej,
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin w których dochodziło do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodziło do przemocy oraz efekt tych działań.

Wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku systematycznie uczestniczyli w pracach grup diagnostyczno-pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny.

W 2025 r. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołał 44 grupy diagnostyczno-pomocowe, w 15 przypadkach poszerzył skład grupy diagnostyczno-pomocowej o kolejnych specjalistów, w każdej z nich pracownik socjalny był liderem grupy prowadzącej sprawę danej rodziny. Ogółem w 2025 r. pracownicy socjalni objęli pomocą 48 rodzin z wdrożoną procedurą „Niebieskiej Karty”. Łącznie prowadzono 60- kart w tym 16 kart niezamkniętych z lat ubiegłych. Odbyło się 129 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych. W zakończonych procedurach Niebieskiej Karty prowadzony był monitoring sytuacji rodziny, który zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy trwa 9 miesięcy od dnia zakończenia prowadzonej procedury.

W przypadku wystąpienia niepokojących sytuacji pracownicy wnosili pisma do prokuratury lub sądu o zainteresowanie się sytuacją małoletnich dzieci. Kierowane były również pisma do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pracownicy MOPS utrzymywali na bieżąco kontakt z dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu oraz zapewniali rodzinom wsparcie w postaci pracy socjalnej.

Ilość kierowanych pism o podjęcie działań:

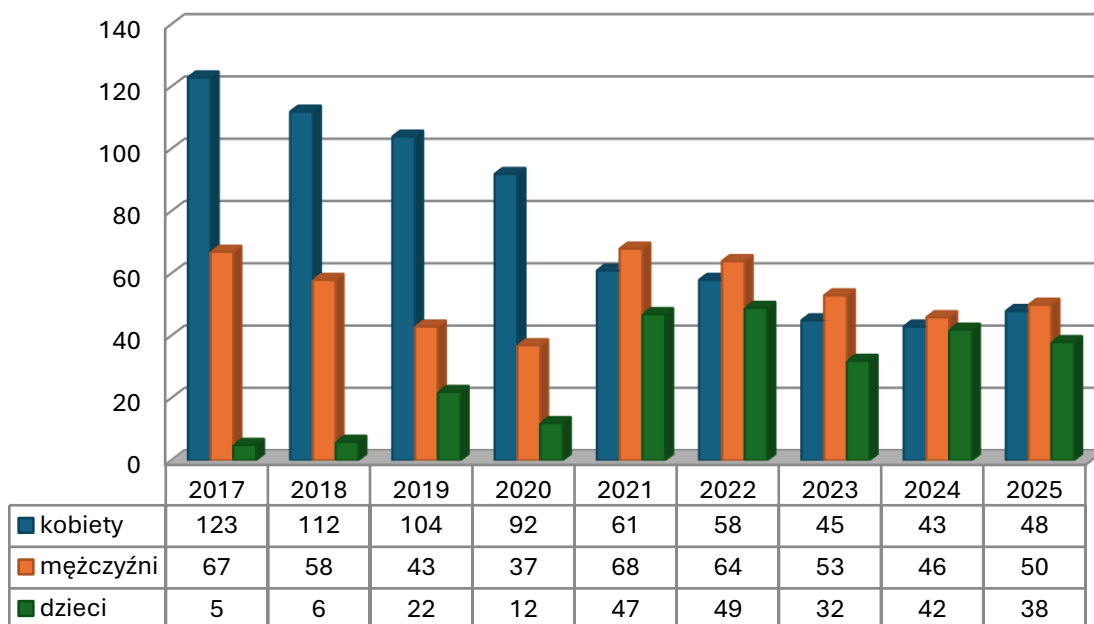
1) Sąd Rejonowy w Łowiczu	- 5
2) MKRPA	- 2
3) Prokuratura	- 1

W 1 przypadku ze względu na okoliczności została udzielona pomoc finansowa. Wsparciem objętych zostało 9 osób z tej rodziny.

Poniższy wykres wskazuje, jak od roku 2017 do roku 2025 wyglądało stosowanie przemocy domowej wobec kobiet, mężczyzn i dzieci. Z posiadanych danych wynika, że przemoc domowa dotyka w równym stopniu kobiety, mężczyzn i dzieci.

Widoczny jest znaczny spadek przemoc stosowanej wobec kobiet w stosunku do jednoczesnego wzrostu przemocy stosowanej wobec dzieci.

Wykres 10: Liczba osób objętych procedurą "Niebieska Karta"

Ośrodek zapewniał wsparcie psychologiczne dla osób dotkniętych przemocą.

Zatrudniony w Ośrodku psycholog dyżurował od poniedziałku do piątku.

W 2025 r. psycholog przyjął 34 osoby doznające przemocy, którym udzielił 117 porad psychologicznych. Psycholog brał również udział w 6 spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych.

W ramach kształcenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno-Pomocowych w dniu 10.06.2025 r. Ośrodek zorganizował szkolenie „Superwizja – rodzina dotknięta przemocą – studium przypadku”. W szkoleniu uczestniczyły 33 osoby; w tym 16 pracowników MOPS. W szkoleniu uczestniczyli także przedstawiciele policji, sądu, oświaty, służby zdrowia, miejskiej komisji alkoholowej.

W dniu 06.11.2025 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli w szkoleniu „Rola, uprawnienia i obowiązki pracowników oświaty w przypadku ujawnienia dziecka krzywdzonego, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków w systemie przeciwdziałania przemocy domowej i procedurze Niebieskie karty”.

W dniu 19.11.2025 r. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego i Zastępca Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli w szkoleniu „Superwizja z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Diagnostyczno-Pomocowych z terenu woj. Łódzkiego” zorganizowane przez RCPS w Łodzi.

W 2025 r. podejmowano inicjatywy propagujące życie bez przemocy, odbywały się spotkania z uczestnikami Klubu Seniora, Związku Emerytów i Rencistów, Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Uczestnikom spotkań przekazywano materiały i ulotki informacyjne na temat możliwości uzyskania pomocy na terenie naszego miasta.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wspólnie z Zespołem Interdyscyplinarnym zorganizował następujące działania w ramach realizacji zadań z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej:

- w miesiącu marcu 2025 r. dokonano zakupu ulotek i plakatów – Kampania „Reaguj na przemoc”, które były rozprowadzane w instytucjach na terenie miasta.

- w dniach 05.06.2025 r. – 13.06.2025 r. przy współdziale firmy Alpmim warsztaty dla przedszkolaków – 7 spektakli „Baśń o chłopcu który strach pokonał”,

- w dniach 02.10.2025 r. – 17.10.2025 r zorganizowane przy współdziale firmy Progres warsztaty profilaktyczne dla uczniów szkół podstawowych w klasach I – III „Złość pod kontrolą”, „Akcja – reakcja - Nie odwracaj wzroku od krzywdy innych”,

- w miesiącu październiku 2025 r. został ogłoszony konkurs filmowy pt. „STOP HEJTOWI w SZKOLE””. W konkursie udział wzięła młodzież szkolna z klas IV – VIII Szkół Podstawowych w Łowiczu. Zakończenie konkursu odbyło się w Urzędzie Miejskim w Łowiczu w dniu 25.11.2025 r. Zostały wręczone upominki i wyróżnienia dla uczestników konkursu. Na zakończenie spotkania odbyła się projekcja filmów, przekazanych do drugiego etapu konkursu (organizatora),

- w miesiącu październiku 2025 r. Zespół Interdyscyplinarny i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do kampanii zorganizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę

„Dzieciństwo bez przemocy”. Finał kampanii odbył się w dniu 19.11.2025 r. W tym dniu został podświetlony budynek Ratusza Miejskiego na kolor czerwony – jako symbol poparcia dla kampanii i idei ochrony dzieci przed przemocą,

- w dniach 25.11.2025 r. – 10.12.2025 r. Zespół Interdyscyplinarny i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizowali kampanie „16 dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na płęć”. Opracowano projekt plakatu, który został rozdyskrebuowany do placówek oświatowych i instytucji zaangażowanych w pomoc osobą doznających przemocy domowej.

W 2025 r. w ramach realizacji działań z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Ośrodek otrzymał dotacje w wysokości **6.000,00 zł** na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego która, została wykorzystana w całości.

W 2025 r. został opracowany przy współudziale członków Zespołu Interdyscyplinarnego Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Łowicza na lata 2026 – 2030, który został przyjęty na sesji Rady Miasta Łowicza w miesiącu listopadzie 2025 r.

2.2. Noclegownia

Noclegownia dla osób bezdomnych jest ośrodkiem wsparcia, działającym w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, powołanym do realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wynikających z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Noclegownia funkcjonuje przy ul. Kaliskiej 6B. Do dyspozycji osób przebywających w Noclegowni jest Świetlica oraz 3 sale noclegowe zapewniające schronienie 22 osobom w tym 4 kobietom. W Noclegowni mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce oraz osoby trzeźwe. Każda osoba przyjmowana do Noclegowni ma obowiązek zapoznania się z regulaminem panującym na terenie Noclegowni oraz podpisanie go, co jest równoznaczne z zaakceptowaniem panujących w niej zasad oraz konsekwencji wynikających z ich nieprzestrzegania. Procedura przyjmowania do Noclegowni ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom placówki. Mieszkańcy zobowiązani są w szczególności do zachowania trzeźwości oraz dbania o higienę osobistą. W celu zapewnienia mieszkańcom odpowiednich warunków higienicznych oraz komfortu, zostały zakupione: pralka, suszarka, mikrofalą, czajnik elektryczny oraz 2 szafy bielizniarki na artykuły spożywcze. Wymienione zostały również drzwi w pomieszczeniu z prysznicem.

W ostatnim okresie zaobserwowano, że osoby młode z uzależnieniami oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi poszukują miejsc doraźnego schronienia, co generuje zagrożenie dla personelu, jak i podopiecznych.

W 2025 r. udzielono schronienia 52 osobom, w tym 10 kobietom - 1 osoba otrzymała mieszkanie z zasobów ZGM

- 1 osoba została umieszczona w DPS
- 1 osoba została umieszczona w schronisku
- 1 osoba zmarła
- 1 osoba została umieszczona w Zakładzie Karnym

W okresie zimowym noclegowania zapewniająca petentom wyżywienie w postaci gorących posiłków oraz herbaty, możliwość skorzystania z prysznica oraz wyprania rzeczy osobistych. W ramach przygotowań do zimy 2025/2026 zabezpieczony został suchy prowiant, odzież dla osób bezdomnych przychodzących z zewnątrz.

W 2025 r. pracownicy Noclegowni, jak co roku, wzięli udział w ogólnopolskim badaniu liczby osób w kryzysie bezdomności. Badanie to ma na celu diagnozę skali zjawiska bezdomności oraz lepsze planowanie systemu wsparcia na poziomie lokalnym i krajowym.

W roku 2025 mieszkańcy Noclegowni zorganizowali wspólnie Wigilię oraz Sylwestera, w których uczestniczyli pracującymi w tym dniu opiekunowie Noclegowni.

2.3. Klub Seniora

Klub Seniora „Radość”, działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu, w roku 2025 prowadził szeroką, systematyczną i wielokierunkową działalność na rzecz osób starszych. Aktywność Klubu obejmowała w szczególności integrację społeczną, aktywizację kulturalną, edukacyjną i artystyczną, działania prozdrowotne oraz inicjatywy o charakterze międzypokoleniowym.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. Klub zrzeszał 100 aktywnych członków. Podejmowane działania miały na celu przeciwdziałanie samotności i wykluczeniu społecznemu seniorów, wzmacnianie więzi społecznych, rozwijanie zainteresowań i pasji, a także podnoszenie jakości życia osób starszych.

W 2025 roku Klub Seniora „Radość” realizował zarówno regularne zajęcia tematyczne, jak i aktywnie uczestniczył w licznych wydarzeniach lokalnych, regionalnych oraz wojewódzkich, promując aktywny i twórczy wizerunek seniorów.

Regularne zajęcia prowadzone w Klubie

W 2025 roku w Klubie Seniora „Radość” systematycznie odbywały się zajęcia stałe, organizowane według tygodniowego harmonogramu:

- **Poniedziałki** – zajęcia edukacyjne oraz próby chóru, podczas których seniorzy rozwijali swoje umiejętności wokalne oraz poszerzali wiedzę z różnych dziedzin.

- **Wtorki** – zajęcia florystyczne, obejmujące wykonywanie palemek, wianuszków oraz dekoracji świątecznych i okolicznościowych.
- **Środy** – spotkania miłośników literatury i teatru w ramach działalności Grupy Literacko-Teatralnej.
- **Czwartki** – spotkania Grupy Pasjonatów, umożliwiające wymianę doświadczeń, prezentację zainteresowań oraz integrację uczestników.
- **Piątki** – zajęcia aktywizujące seniorów, w tym gimnastyka usprawniająca, ćwiczenia ruchowe poprawiające kondycję fizyczną i samopoczucie, a także łamigłówki umysłowe i gry towarzyskie (karty, warcaby).

Wydarzenia i inicjatywy zrealizowane w 2025 r.

➤ **Styczeń 2025**

10.01.2025 r. – Udział w Powiatowym Kolędowaniu w Muzeum w Łowiczu. Seniorzy zaprezentowali tradycyjne kolędy i pastorałki, aktywnie uczestnicząc w wydarzeniu o charakterze kulturalno-religijnym.

11.01.2025 r. – Udział w I Przeglądzie Kolęd, Pastorałek i Piosenek Świątecznych w Żychlińskim Domu Kultury.

13.01.2025 r. – Udział w Sejmiku Grunwaldzkim w Łowiczu, organizowanym przez Hufiec ZHP Główno. Wydarzenie miało na celu podsumowanie całorocznej działalności hufca oraz wyznaczenie kierunków działań na kolejny rok. Wybór Łowicza jako miejsca Sejmiku był związany z chęcią popularyzowania historii miasta. W wydarzeniu uczestniczyło 110 instruktorów i drużynowych z różnych regionów Polski. Program obejmował nocne zwiedzanie miasta, warsztaty tematyczne oraz poznawanie zabytków, w tym łowickiej katedry.

19.01.2025 r. – Występ chóru Klubu Seniora „Radość” podczas XVII Edycji Przeglądu Kolęd i Pastorałek w Parafii Św. Ducha w Łowiczu.

➤ **Luty 2025**

03.02.2025 r. – Udział w XI edycji „Seniorów Kolędowania” w Chodakowie. W wydarzeniu zaprezentowało się 15 zespołów wokalnych i wokально-instrumentalnych z regionu. Spotkanie przebiegało w serdecznej, rodzinnej atmosferze i było okazją do integracji środowiska seniorów oraz podtrzymywania tradycji wspólnego kolędowania.

W lutym kontynuowano również regularne zajęcia florystyczne, edukacyjne, literacko-teatralne oraz gimnastykę dla seniorów.

27.02.2025 r. – Spotkanie z okazji Tłustego Czwartku, w którym wzięło udział około 50 osób. Program obejmował wykład na temat historii Tłustego Czwartku, zabawy integracyjne, konkursy oraz wspólny poczęstunek.

➤ **Marzec 2025**

04.03.2025 r. – Koncert z okazji Dnia Kobiet w Łowickim Ośrodku Kultury z udziałem seniorów.

08.03.2025 r. – Udział w obchodach upamiętniających członków Szarych Szeregów oraz akcję „Cyfra”.

13.03.2025 r. – Spektakl Grupy Teatralno-Poetyckiej pt. „Baśniowy Świat z Rusałkami, Boginiami i Leśnymi Duszkami”, przygotowany z okazji Dnia Kobiet i Dnia Mężczyzn.

18.03.2025 r. – Wykonywanie prac florystycznych o tematyce wielkanocnej, w tym palemek oraz dekorowanych jajek.

19.03.2025 r. – Spotkanie Grupy Literacko-Teatralnej poświęcone prezentacji własnych tekstów, analizie twórczości oraz planowaniu nowych inicjatyw.

21.03.2025 r. – Obchody Światowego Dnia Poezji z udziałem członków Klubu oraz uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 4 w Łowiczu.

28.03.2025 r. – Pomoc w rozliczeniach podatkowych z pracownikami urzędu.
29.03.2025 r. – Udział w Kiermaszu Wielkanocnym na Targowicy Miejskiej w Łowiczu – sprzedaż prac florystycznych na rzecz chorych dzieci.

➤ **Kwiecień 2025**

09.04.2025 r. – Spotkanie ze Stanisławem Latoszewskim, wieloletnim członkiem Klubu, poświęcone jego życiu, działalności oraz wspomnieniom.

14.04.2025 r. – Klubowe „Jajeczko” – spotkanie świąteczne połączone z częścią artystyczną i wspólnym posiłkiem.

➤ **Maj 2025**

08.05.2025 r. – Występ Zespołu Śpiewaczego Klubu Seniora „Radość” w Domu Pogodnej Starości z okazji Dnia Matki.

22.05.2025 r. – Uroczystość z okazji Dnia Matki i Dziecka z udziałem młodzieży z Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Kiernozi.

26.05.2025 r. – Wyjazd do Teatru Wielkiego w Łodzi.

➤ **Czerwiec 2025**

04.06.2025 r. – Uroczysta wycieczka do Warszawy z okazji 18-lecia działalności Klubu Seniora „Radość”. Program obejmował zwiedzanie Zamku Królewskiego oraz Łazienek Królewskich. Zwieńczeniem dnia był uroczysty obiad i okolicznościowy tort.

12.06.2025 r. – Udział delegacji Klubu w jubileuszu 25-lecia Warsztatów Terapii Zajęciowej w Parmie.

13.06.2025 r. – Spektakl Grupy Literacko-Teatralnej pt. „Baśń o dwunastu miesiącach” dla przedszkolaków.

25.06.2025 r. oraz 30.06.2025 r. – Spotkania edukacyjne poświęcone przeciwdziałaniu przemocy wśród seniorów.

18.06.2025 r. – Szkolenie „Zdrowy MÓZG”, organizowane przez Fundację DOZ „Dbam o Zdrowie”.

➤ **Lipiec 2025**

06.07.2025 r. – Zwiedzanie Krypt Prymasowskich w Łowiczu z okazji 889-lecia miasta.

21.07.2025 r. – Spotkanie integracyjne przy grillu na Błoniach w Łowiczu.

25.07.2025 r. – Występ Grupy Literacko-Teatralnej pt. „Baśń o dwunastu miesiącach” w Niepublicznym Przedszkolu im. bł. Bolesławy Lament.

➤ **Sierpień 2025**

01.08.2025 r. – Udział w uroczystościach upamiętniających Powstanie Warszawskie.

12.08.2025 r. – Udział w wydarzeniu „Spadające gwiazdy” – obserwacja Perseidów oraz koncert na Zamku w Łowiczu.

➤ **Wrzesień 2025**

05.09.2025 r. – Narodowe Czytanie z Janem Kochanowskim w Parku Błonia.

07.09.2025 r. – Udział w uroczystości „Gwiazda Łowicka”.

20.09.2025 r. – Udział w XIII edycji „Czaru Jesieni” w Głownie.

26.09.2025 r. – Udział w Wojewódzkich Obchodach Dnia Seniora w Łodzi.

➤ **Październik 2025**

03.10.2025 r. – Wyjazd na koncert orkiestry symfonicznej do Tomaszowa Mazowieckiego.

04–05.10.2025 r. – Weekend Seniora z Kulturą w Łowiczu.

10.10.2025 r. – Klubowy Dzień Seniora – udział w spektaklu „Recepta na Szczęście” w Kinie Fenix.

➤ **Listopad 2025**

06.11.2025 r. – Występ Grupy Literacko-Teatralnej na scenie Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi podczas przeglądu teatrów i kabaretów 60+.

28.11.2025 r. – Warsztaty „Nie daj się oszukać”, poświęcone bezpieczeństwu seniorów oraz przeciwdziałaniu oszustwom.

➤ **Grudzień 2025**

05.12.2025 r. – Wspólne ubieranie klubowych choinek.

17.12.2025 r. – Wigilia klubowa w restauracji „Szkiełka”, połączona z występami artystycznymi.

22.12.2025 r. – Udział w Miejskiej Wigilii dla osób samotnych w Zakładzie Aktywizacji Zawodowej w Łowiczu – prezentacja jasełek pt. „A w Betlejem”.

2025 r. był dla Klubu Seniora „Radość” okresem intensywnej i różnorodnej działalności. Zrealizowane inicjatywy przyczyniły się do aktywizacji społecznej, kulturalnej i edukacyjnej seniorów, sprzyjały integracji środowiska oraz promowały aktywny styl życia. Klub konsekwentnie realizował swoje cele statutowe, stanowiąc ważne miejsce wsparcia, rozwoju i integracji osób starszych w lokalnej społeczności.

3. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

W oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej będą realizowane następujące działania:

1. Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Łowicza na lata 2026 – 2030.
2. Prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach Gminny Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Łowicza na lata 2025 -2027.
3. Powołanie Zespołu do spraw opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2027 – 2030.
4. Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
5. Zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, programami „Korpus Wsparcia Seniorów”, „Opieka 75+”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.
6. Rozwijanie wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności albo orzeczeniem równoważnym, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej w ramach realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa”.
7. Utworzenie centrum opiekuńczo – mieszkalnego (możliwość pozyskania środków na realizację zadania z zakresu wsparcia społecznego osób niepełnosprawnych w ramach Programu „Centra opiekuńczo – mieszkalne”).
8. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny, przeciwdziałania przemocy domowej.
9. Współpraca z organizacjami pożytku publicznego realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny, przeciwdziałania przemocy domowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom.
10. Szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry.
11. Monitorowanie przestrzegania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.

4. Podsumowanie

Utworzenie i utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy, wynikającym z art. 17 ust.18 **Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.**

Ośrodek jest jednostką budżetową w rozumieniu przepisów o finansach publicznych oraz pracodawcą w rozumieniu Kodeksu Pracy.

Ośrodek działa w oparciu o przepisy:

- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych,
- Kodeksu Pracy,

- Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie.

Ośrodek zatrudnia 44 pracowników, którzy wynagradzani są zgodnie z:

- Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych,
- Uchwałą nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027",
- Uchwałą nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie rządowego programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027",
- Regulaminem wynagradzania pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu.

Do podstawowych zadań Ośrodka należy między innymi realizacja zadań własnych gminy oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w przepisach:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,

a także realizacja zadań wynikających z innych ustaw, w tym:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym,
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej,
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Kodeksu Postępowania Administracyjnego,
- Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego

Podstawą podejmowanych działań są również akty wykonawcze do ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw a w szczególności:

- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpień 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych).

Łącznie na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w 2025 r. MOPS wydatkował: **21 658 504,80 zł**, z czego **13 825 227,26 zł** pochodziło ze środków zewnętrznych a **7 833 277,54 zł** z budżetu gminy.

Udział gminy w finansowaniu zadań z pomocy społecznej wyniósł **36 %**.

W roku sprawozdawczym MOPS pozyskiwał środki ze źródeł zewnętrznych w ramach ogłaszanych programów rządowych tj.

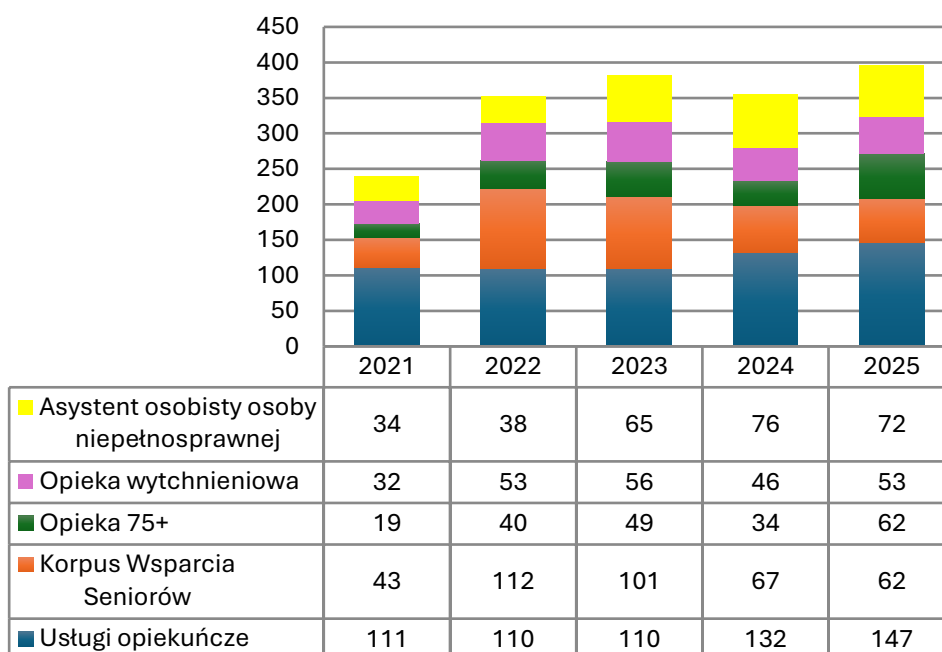
- „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025,
- „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025,
- „Opieka 75+” na rok 2025,
- „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025,
- „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028”.

Łączna kwota wydatkowanych środków zewnętrznych wyniosła 2 520 773,51 zł, przy wkładzie własnym w wysokości 128 627,05 zł.

Z roku na rok obserwowany jest wzrost osób starszych w mieście przy małym przyroście naturalnym i wyludnianiu się Miasta Łowicza.

Na dzień 31.12.2025 r. Łowicz liczył **25 056** mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, z czego **24,72 %** mieszkańców to osoby w wieku starszym (powyżej 66 lat) – **6 196** (2 335 mężczyzn i 3 861 kobiet). Warto zauważyć, że w ciągu ostatnich 5 lat miasto straciło 375 mieszkańców, co wpływa na strukturę wiekową mieszkańców i tym samym rodzi potrzeby związanych ze świadczeniem usług społecznych skierowanych dla tej grupy osób, co wykazano w niniejszym sprawozdaniu.

Wykres 11 Wzrost zainteresowania usługami opiekuńczymi

Spis tabel i wykresów:

Tabela 1: Struktura organizacyjna MOPS oraz stan zatrudnienia na dzień 31.12.2025 r.	3
Tabela 2: Wykaz szkoleń i kursów na dzień 31.12.2025 r.	5
Tabela 3: Wykonanie budżetu MOPS za rok 2025	6
Tabela 4: Finansowanie ze źródeł zewnętrznych MOPS za rok 2025	7
Tabela 5: Finansowanie ze źródeł zewnętrznych MOPS za rok 2025	8
Tabela 6: Rodzaj i wysokość świadczeń rodzinnych wypłacanych w 2025 r.	9
Tabela 7: Wydatki na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	10
Tabela 8: Wydatki na świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	12
Tabela 9: Wysokość stypendium szkolnego w zależności od dochodu na osobę w rodzinie	13
Tabela 10: Realizacja świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego	14
Tabela 11: Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2025	15
Tabela 12: Informacje na temat należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych	16
Tabela 13: Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2023 – 2025	18
Tabela 14: Szczegółowe rozliczenie zasiłków rządowych	19
Tabela 15: Informacja o realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu”	20
Tabela 16: Wskaźnik obrazujący pracę pracowników socjalnych w latach 2024 - 2025	21
Tabela 17: Wydatki na utrzymanie w domu pomocy społecznej w latach 2019 - 2025	32
Tabela 18: Problematyka indywidualnych porad psychologicznych	37
Wykres 1: Schemat organizacyjny	3
Wykres 2: Struktura zatrudnienia na dzień 31.12.2025 r.	4
Wykres 3: Pracownicy według wieku na dzień 31.12.2025 r.	4
Wykres 4: Średnia wieku pracowników na dzień 31.12.2025 r.	5
Wykres 5: Ilość osób, którym przyznano świadczenia rodzinne w 2025 r	12
Wykres 6: Powody korzystania z pomocy społecznej w 2025 r	18
Wykres 7: Wydatki poniesione na realizację Programu "Posiłek w szkole i w domu" w latach 2022 - 2025	20
Wykres 8: Rodzaje udzielanego wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym w 2025 r	31
Wykres 9: Problematyka porad - konsultacji psychologicznych w 2025 r.	37
Wykres 10: Liczba osób objętych procedurą "Niebieska Karta"	41
Wykres 11: Wzrost zainteresowania usługami opiekuńczymi	50